

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 15. februar 2023 blev i sag nr. 98084:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Nordea Pension
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. Klagerens advokat har i klageskema af 30/3 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?"

Topdanmark Livsforsikring skal tilpligtes at yde erhvervsudygtighedsdækning fra d. 1. marts 2022 og frem samt yde præmiefritagelse fra d. 1. marts 2022 og frem, da min klients erhvervsevne utvivlsomt er nedsat med mindst halvdelen, hvilket giver ret til udbetaling for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse."

Klagerens advokat har i klagebrev af 30/3 2022 til nævnet bl.a. anført:

"På vegne af [klageren] skal jeg hermed påklage afgørelse af 26. august 2021 (**bilag 1**) fra Topdanmark Livsforsikring samt fastholdelse af 2. december 2021 (**bilag 2**), hvor Topdanmark Livsforsikring har stoppet udbetaling af ydelse samt præmiefritagelse i henhold til erhvervsudygtighedsdækning til min klient.

Topdanmark Livsforsikring har stoppet udbetalingen samt præmiefritagelsen pr. 1. marts 2022, da Topdanmark Livsforsikring er af den opfattelse, at min klient ikke opfylder de økonomiske betingelser for retten til udbetaling og præmiefritagelse.

Min klient har haft dækning hos Topdanmark Livsforsikring siden 1996 for erhvervsudygtighed. Som **bilag 3** fremlægges forsikringsbetingelserne fra 2002.

Som det fremgår af forsikringsbetingelsernes pkt. 6 (bilag 3, s. 2), sker der udbetaling af fuld dækning, såfremt medlemmets erhvervsevne er nedsat til 50 % eller derunder.

Sagens nærmere omstændigheder:

Min klient blev i ... uddannet revisor og arbejdede siden ... som partner i en revisorvirksomhed på fuld tid.

D. 10. juli 2003 var min klient udsat for en alvorlig trafikulykke, hvor han pådrogs sig et svært kranietraume/hjerneskada. Min klient var i den forbindelse igennem et langvarigt genoptræningsforløb, og lider i dag fortsat af udtalt træthed, koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, dysartri i løbet af dagen (nedsat evne til at tale), afatiske gener (leder efter ord, svært ved at finde rigtige betegnelser), nedsat koordinationsgener på venstre sider og har følelsen af ikke at være intellektuelt på samme niveau som før ulykken.

Efter ulykken d. 10. juli 2003 blev min klient opsagt som indehaver af revisorvirksomheden pr. 1. oktober 2004. Derefter begyndte min klient som selvstændig d. 1. oktober 2004, hvor han ansatte 2 registrerede revisorer som partnere i virksomheden.

Min klient var – på grund af følgerne efter trafikulykken d. 10. juli 2003 – nødsaget til at skifte arbejde, da det ikke var muligt at udføre revisionsopgaverne på grund af følgerne efter hjerneskada.

Min klient blev d. 4. juli 2005 vurderet som omfattet af personkredsen til fleksjob, men arbejdede blot på nedsat tid i de følgende år uden at gøre brug af sin fleksjobberettigelse.

Han blev dog bevilliget personlig assistance 8 timer pr. uge.

I 2008 begyndte min klient som bogholder i en anden virksomhed. Begrundelsen for dette var, at min klient ikke skulle have så mange kunder at koncentrere sig om. Arbejdstiden var nedsat til 3 timer pr. dag (15 timer pr. uge) på grund af udtalt træthed. Han havde ikke mulighed for at arbejde resten af dagen, da han begyndte at snøve, blive træt og fik koncentrationsbesvær.

D. 24. marts 2011 blev min klient igen bevilliget fleksjob (efter en revurdering) og ansat i fleksjob d. 1. april 2011 i den samme virksomhed, hvor han var ansat som bogholder, med en ugentlig arbejdstid på 17 timer.

De kommunale akter fremlægges som **bilag 4**.

I 2011 gik virksomheden, hvor min klient var ansat som bogholder, konkurs, hvorefter min klient fik ansættelse i en anden virksomhed (...) pr. 1. november 2011. Min klient blev her ansat som bogholder med en ugentlig arbejdstid på 18 timer. Som **bilag 5** fremlægges ansættelseskontrakt ved ...

Derudover blev der udarbejdet en ny bevilling om personlig assistance med 5,5 time pr. uge (pr. 1. november 2011).

Han blev i 2017 overflyttet til ... under samme koncern som ..., og således med de samme arbejdsopgaver (bogholderi) og samme arbejdstid.

Da der ikke var nok arbejde internt i virksomheden, begyndte man i virksomheden at tage enkelt-firmaer ind som bogføringskunder, hvorefter min klient og en kollega sammen havde ekstra kunder. Min klient arbejdede (og arbejder) således fortsat som bogholder og ikke som registreret revisor. Dertil har min klient en ansat bogholder. Såfremt der skal underskrives en erklæring, så sender min klient det videre til en registreret revisor.

Det fremgår af speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i neurologi ... af d. 13. februar 2021 (indhentet på foranledning af Topdanmark Livsforsikring) (**bilag 6**): *'Patienten har ud fra hans præ- og posttraumatisk amnesi pådraget sig en svær hjerneskade. Patienten arbejder som bogholder, og det er nødvendigt med funktionsmæssige skånehensyn, patienten kan ikke arbejde mere end de beskrevne antal timer, derefter udtrættes han.'*

Det fremgår endvidere: *'Patienten kan klare arbejdsfunktioner, som er velkendte for ham. Han kan ikke klare ny indlæring og stressende situationer.'*

Det fremgår endvidere af speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i neuropsykologi ... af d. 17. juni 2021 (**bilag 7**), at min klient *'fungerer ikke mere som revisor, fordi han for at kunne fungere som registreret revisor, skal opfylde nogle uddannelseskrav, hvilket han ikke mener, han vil kunne honorere. Som jeg forstår det, er han ansat i et firma, hvor han varetager bogføringen, men da der ikke er nok arbejde i dette, varetager han også samme funktion fra andre virksomheder. Han varetager primært opgaver i form af bogføring og daglig administration for mindre erhvervsdrivende.'*

Dertil fremgår det også: *'Han har svært ved at holde overblik over mere komplicerede opgaver, som f.eks. at udarbejde budgetter'* samt *'Han har allieret sig med en pensioneret kollega, som står for revisionsopgaverne.'*

Der er således ingen tvivl om, at min klient ikke længere har mulighed for at udføre registreret revisionsopgaver, hvorfor han også sender disse opgaver ud af huset til registrerede revisorer. Min klient udfører således alene opgaver inden for bogholderi og administration.

Det fremgår endvidere af speciallægeerklæringen, at min klient har behov for skånehensyn i form af nedsat krav til opgavernes kompleksitet, mulighed for at hvile og nedsat arbejdstid. Dertil fremgår det: *'[Klageren] drager i sin nuværende beskæftigelse nytte af, at han arbejder inden for det område, han var beskæftiget tidligere, og han kan derfor trække på solide arbejdsrutiner. Et skift til et andet arbejdsområde vil stille krav til indlæring af nye arbejdsrutiner, hvilket ikke vil være tilrådeligt ud fra testresultaterne.'*

Hertil fremgår det i de kommunale akter, at min klients arbejde går ud på at varetage bogføring, behandling af bilag mv. Derudover får han personlig assistance til aflastning og hjælp til bogføring, håndtering af bilag og leverandørtilbud, som han har behov for hjælp til, når han begynder at udtrættes.

Der er således ingen tvivl om, at min klient ikke længere arbejder som registreret revisor.

Vedrørende økonomisk erhvervsevnetab:

Min klient har siden oktober 2003 modtaget erstatning fra erhvervsudygtighedsforsikringen hos Topdanmark Livsforsikring.

Jeg fremlægger som **bilag 8** skatteoplysninger for 2003-2020, hvoraf dette også fremgår. Topdanmark Livsforsikring meddelte ved brev af 26. august 2021 (bilag 1), at min klient – efter Topdanmark Livsforsikrings opfattelse – ikke havde en generel erhvervsevne, der var nedsat med mindst halvdelen.

Hertil gør Topdanmark Livsforsikring gældende, at det er min klients økonomiske erhvervsevne, der ikke er nedsat med mindst halvdelen, da min klients indtjening som økonomichef i 2019 udgjorde 598.843,00 og i 2020 udgjorde kr. 611.440,00.

Topdanmark Livsforsikring har sammenlignet lønnen med en rask person med tilsvarende uddannelse og alder i samme del af landet som min klient, og har vurderet gennemsnitslønnen til kr. 63.500,00, dvs. 762.000,00 årligt.

Dette er dog ikke den korrekte sammenligning.

Min klient er ansat i fleksjob under den gamle fleksjobordning, hvilket betyder, at fleksløntilskuddet udbetales til virksomheden (modsat i dag under den nye fleksjobordning, hvor medarbejderen får fleksløntilskuddet udbetalt direkte fra kommunen). Virksomheden, hvor min klient er ansat, udbetaler således den fulde løn til min klient inkl. fleksløntilskuddet.

Topdanmark Livsforsikring skal ved vurderingen af det økonomiske erhvervsevnetab benytte min klients reelle løn uden tillæg af fleksløntilskuddet, svarende til 1/3 af udbetalingen af løn, da fleksløntilskuddet til virksomheden svarer til 2/3 af den samlede løn.

Til dokumentation af udbetalingen af fleksløntilskuddet til virksomheden fremlægges:

- **Bilag 9:** Bevilling af løntilskud til fleksjob til ... af 13. april 2011
- **Bilag 10:** Bevilling af løntilskud til fleksjob til ... af 16. november 2011
- **Bilag 11:** Genbevilling af tilskud til ansættelse i fleksjob til ... af 29. december 2017

Som nævnt havde min klient i 2019 en indtjening på kr. 598.843,00. Ud af denne indtjening var min klients reelle løn udelukkende kr. 228.799,01.

Det samme gør sig gældende i 2020, hvor min klient havde en indtjening på kr. 611.440,00. Ud af denne indtjening var min klients reelle løn kun kr. 232.153,57.

Som **bilag 12** fremlægges specifikation af de faktiske udbetalinger af fleksløntilskud og personlig assistance i 2019 og 2020 vedrørende min klient.

I forsikringsbetingelserne pkt. 6 (bilag 3, s. 2) fremgår det, at: '*bedømmelsen af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse, og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes indenfor forsikredes eget fag ('faginvaliditet'). Fastsættelsen af graden af stationær erhvervsudygtighed sker endvidere ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med samme uddannelse i samme egn.*'

Der er således i forsikringsbetingelserne intet nævnt om, at det kommunale tilskud skal medregnes i indtjeningen.

Det fremgår også under forsikringsbetingelsernes pkt. 6 (bilag 3, s. 2), at *'fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker for forsikringsordningerne på grundlag af en lægelig vurdering og oplysning om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning.'*

Der er ingen tvivl om, at ovenstående skal forstås således, at man skal kigge på den forsikredes reelle arbejdsindtægt, henset til ordlyden *'er i stand til at tjene'*.

Jeg skal hertil henvise til dommen U 2004.374 H, der fremlægges som **bilag 13**. I denne afgørelse kom Højesteret frem til, at en tidligere kommunalt ansat med varigt nedsat erhvervsevne var berettiget til udbetaling, uanset at han havde fleksjob med løntilskud. Højesteret begrundede dette med, at det afgørende var, om den forsikrede ved egen arbejdskapacitet var i stand til at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn var sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Højesteret begrundede ovenstående med, at der ikke i pensionsforsikringsvilkårene var tilstrækkelige holdepunkter for en anden forståelse af tilsagnet om dækning i tilfælde af erhvervsevnetab end en forståelse i overensstemmelse med Lov om Erstatningsansvar § 5.

Fleksløntilskuddet skulle således ikke betragtes som en reel lønindtægt.

Min klients dækning for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse er aftalt med forsikringsbetingelser fra 2002, hvorfor ovenstående Højesteretsdom er relevant for nuværende situation. Højesteretsafgørelsen er fortsat gældende ret på området, når det drejer sig om de forsikringsbetingelser, som er gældende i nærværende sag.

På grund af Højesteretsdommen ændrede mange forsikrings- og pensionsselskaber forsikringsbetingelserne til, at det specifikt fremgår i forsikringsbetingelserne, at fleksløntilskuddet nu skal medregnes i den økonomiske vurdering ved tab af erhvervsevne. Dette er dog ikke relevant for nærværende situation, der omhandler forsikringsbetingelser, der er udarbejdet i overensstemmelse med Højesteretsafgørelsen ovenfor.

Der er ingen tvivl om, at min klients reelle indtægt svarer til 1/3 af bruttolønnen, og det er denne reelle indtægt, som Topdanmark Livsforsikring skal lægge til grund ved den økonomiske vurdering af, om min klient har ret til udbetaling og præmiefritagelse.

Det skal endvidere bemærkes, at Topdanmark Livsforsikring siden 2003 (dvs. i 19 år) har udbetalt ydelse ved tab af erhvervsevne til min klient, og Topdanmark Livsforsikring har siden 2011 (dvs. i mere end 10 år) haft dybdegående kendskab til min klients fleksjob, herunder udbetalingen af fleksløntilskuddet til virksomheden. Topdanmark Livsforsikring har løbene igennem årene indhentet kommunale, økonomiske og lægelige akter til sagen.

Der skal således også i sagen indgå en passivitetsbetragtning, da Topdanmark Livsforsikring har haft kendskab til de samme oplysninger i over 10 år. Der er ikke sket nogle ændringer i min klients økonomiske situation i alle disse år.

I sådanne tilfælde er det Topdanmark Livsforsikring, der skal løfte bevisbyrden for, at min klient ikke opfylder de økonomiske betingelser for udbetaling af ydelse samt præmiefritagelse, hvilket selskabet utvivlsomt ikke har gjort. Jeg skal hertil henvise til bl.a. Ankenævnet For Forsikrings tidligere kendelse af 28. juni 2017 (sag nr. 89522), hvilket resultat Københavns Byret også kom frem til ved dom afsagt d. 11. januar 2021.

Topdanmark Livsforsikring skal derfor tilpligtes at yde erhvervsudygtighedsdækning fra d. 1. marts 2022 og frem samt yde præmiefritagelse fra d. 1. marts 2022 og frem, da min klients erhvervsevne utvivlsomt er nedsat med mindst halvdelen, hvilket giver ret til udbetaling for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse."

I brev af 13/9 2022 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Selskabet har afvist at forlænge præmiefritagelse og udbetaling af forsikringsydelse efter den 1. marts 2022 med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Klageren har krævet, at selskabet forlænger ydelserne fra 1. marts 2022 med henvisning til, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Gældende policer, virkemåde og forsikringsbetingelser

Klageren er omfattet af en række policer i selskabet, hvoraf de for denne sag fire relevante policer kan oplistes således:

Opsparingsordning med præmiefritagelse

1. FRR's Tryghedsordning, gruppedækning
2. FRR's Tryghedsordning, supplerende lang dækning
3. FRR's Tryghedsordning, forhøjelser til supplerende lang dækning

Fælles for policerne er, at de er oprettet som led i klagerens tidligere ansættelse, hvor hans arbejdsgiver havde ret til ydelserne, så længe klageren fik udbetalt løn.

FRR's Tryghedsordning – erhvervsudygtighedsforsikringer

FRR's Tryghedsordning, som ikke længere indtegnes i selskabet, kunne oprettes via et medlemskab af Registrerede Revisorer FRR, i dag kaldet FSR – Danske Revisorer.

Tryghedsordningen bestod af tre tilbud på erhvervsudygtighedsforsikringer: En gruppeerhvervsudygtighedsforsikring, en kort erhvervsudygtighedsforsikring og en supplerende lang erhvervsudygtighedsforsikring. Gruppeerhvervsudygtighedsforsikringen udgjorde bunddækningen til henholdsvis den korte og lange erhvervsudygtighedsforsikring. Klageren var dog som anført i ovenstående afsnit kun omfattet af gruppeerhvervsudygtighedsforsikringen og den supplerende lange erhvervsudygtighedsforsikring.

Ordningerne fungerede dengang således, at forsikringsmægleren ... indtegnede policerne, fremsendte forsikringsbetingelser til kunderne, opkrævede præmierne og videresendte disse til selskabet.

[Forsikringsmægler] forestod derudover det administrative arbejde med at betjene ordningerne, dog med undtagelse af skadesagsbehandlingen. I tilfælde af en skade fremsendte [forsikringsmægler] skadeanmeldelse til kunden og videresendte herefter denne til selskabet, hvorefter skadesagsbehandlingen overgik til selskabet; både for så vidt angår vurderingen og de eventuelle udbetalinger. I den omhandlede sag fremsendte [forsikringsmægler] således klagerens skadeanmeldelse af 25. juli 2003 til selskabet (**Bilag A**).

Selskabet havde ikke kendskab til de individuelle kunder, og de enkelte policer blev først oprettet og registeret i selskabets IT-system i forbindelse med indkomne skadeanmeldelser.

Med virkning fra den 1. oktober 2002 indgik Registrerede Revisorer FRR og selskabet en ny 'Rammeaftale vedrørende Pensionsordning'. I Rammeaftalen blev FRR's Tryghedsordning erstattet af én erhvervsudygtighedsforsikring.

Allerede oprettede policer under FRR's Tryghedsordning blev opretholdt og fortsatte. Den nye erhvervsudygtighedsforsikring blev således kun gældende for nytegninger efter 1. oktober 2002, idet der ikke skete en varsling af bestanden.

Selskabet har derfor fremlagt de forsikringsbetingelser, der er gældende for FRR's Tryghedsordning. Ifølge disse er der ret til halve ydelser, hvis erhvervsevnen bliver nedsat med mellem halvdel og to tredjedele. Bliver erhvervsevnen nedsat med mindst to tredjedele, er der ret til fulde ydelser.

Imidlertid har klageren ret til fulde ydelser, hvis erhvervsevnen bliver nedsat med mindst halvdel. Selvom klageren således *ikke* er omfattet af de forsikringsbetingelser, som klagerens advokat har fremlagt, er klageren dog omfattet af ret til fuld forsikringsydelse allerede ved halvt erhvervsevnetab. Der er med andre ord tale om en fravigelse af de for klageren gældende – og af selskabet fremlagte – forsikringsbetingelser.

Nedenfor redegøres kort for de policer, som er relevante for nærværende klage.

Policenummer ...53 – Opsparing med præmiefritagelse

Ordningen er tegnet pr. 1. januar 2003 og indeholder kapitalpension og ratepension med ret til fuld præmiefritagelse, hvis klagerens erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke nedsættes med mindst halvdel. Der er en karenstid på 3 måneder. Ordningen er tegnet med faginvaldets dækning, selvom der er ikke tale om en FRR Tryghedsordning.

Forsikringsbetingelser og forsikringsmeddelelse af 18. februar 2003 vedlægges som **Bilag B**.

Policenummer ...80 – Erhvervsudygtighedsforsikring, gruppedækning

Forsikringen er oprettet pr. 1. oktober 1994 i Zürich Forsikring, som sidenhen er overgået til indklagede selskab.

Der er tale om en grunddækning, som giver ret til præmiefritagelse og hel udbetaling, hvis erhvervsevnen som følge af sygdom eller ulykkes nedsættes med mindst halvdelen. Karensperioden er 3 måneder. Forsikringen er tegnet med faginvaliditet.

Forsikringsbetingelserne vedlægges som **Bilag C**.

Policenummer ...22 – Erhvervsudygtighedsforsikring, supplerende lang

Forsikringen er oprettet pr. 1. oktober 1994 som en erhvervsudygtighedsforsikring – supplerende lang dækning, der giver ret til præmiefritagelse og fuld udbetaling, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke bliver nedsat med mindst halvdelen. Karensperioden er 3 måneder, og forsikringen er tegnet med faginvaliditet.

Forsikringsbetingelserne er vedlagt som **Bilag D**.

Policenummer ...56 – Erhvervsudygtighedsforsikring, supplerende lang

Forsikringen er oprettet i februar 2000 som en forhøjelse til erhvervsudygtighedsforsikringen med supplerende lang dækning, policenummer ...22. Pr. 1. december 2000 blev forsikringen yderligere forhøjet.

Forsikringen har samme virkemåde som policenummer ...22, men er oprettet med en rygklausul, som dog er uden relevans for nærværende sag.

Begæring af 8. februar 2000 og brev af 20. oktober 2000 vedrørende forhøjelsen fremlægges som **Bilag E**. Forsikringsbetingelserne er de samme som for ...22, som er fremlagt som **Bilag D**.

Bestemmelser om faginvaliditet

For alle policer gælder en regel om faginvaliditet.

For så vidt angår policenummer ...53 er herom i forsikringsmeddelelsen af 23. januar 2003 anført:

'Sådan virker præmiefritagelse

Hvis din erhvervsevne nedsættes med mindst halvdelen, bliver du efter 3 måneder fritaget for at betale hele præmien, samtidig med at forsikringen fortsætter, som om du stadig betaler den aktuelle præmie. Præmiefritagelsen opretholdes, så længe erhvervsevnen er nedsat med halvdelen. Ved vurderingen af erhvervsevnetabet er det erhvervsevnen inden for dit eget fag, der lægges til grund.'

Forsikringsbetingelserne gældende for FRR's Tryghedsordninger er enslydende med hensyn til afsnittet vedrørende erhvervsevnetabsvurderingen, idet det blandt andet i afsnit 5 anføres:

'Graden er erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning.

Bedømmelsen af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes inden for forsikredes eget fag (faginvaliditet).

Fastsættelsen sker endvidere ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med samme uddannelse i samme egn.'

Sagsfremstilling

Uddannelse, sygehistorie og fleksjobansættelser

Klageren er født ... og er uddannet revisor.

Det fremgår af sagen, at han i ... [som ... år] blev uddannet revisor efter at have været i lære som revisor fra ... til ... Det er uklart, om klagerens teoretiske uddannelse er cand.merc., HD, HA eller en prøve aflagt som afslutning på handelsskolens statskontrollerede specialkursus. Da kvalifikationseksamen for registrerede revisorer først blev indført i 1991, må det lægges til grund, at klageren opnåede sin registrering i Revisorregistret efter reglerne i overgangsordningen.

Fra ... arbejdede klageren som revisor/partner i et revisionsfirma.

Den 10. juli 2003 var klageren impliceret i et færdselsuheld. Han var efter ulykken ved bevidsthed og blev behandlet som multitraumepatient på grund af blødninger i øjet.

Sidenhen mistede han hukommelsen fra cirka to uger op til ulykkestidspunktet og frem til primo august 2003. På dette tidspunkt blev han overflyttet fra [hospital] til [hospital], hvorfra han blev udskrevet i november og afsluttet i december 2003.

Der blev foretaget neuropsykologisk testning ultimo august 2003, som viste kognitive vanskeligheder i form af ordfindingsbesvær, koncentrationsbesvær og nedsat hukommelse. Endvidere havde han problemer med abstraktion/overblik og bedømmelse af afstand og størrelsesforhold.

En fornyet neuropsykologisk testning i december 2003 påviste en mindre fremgang, selvom klageren fortsat oplevede samme gener. Tilstanden blev herefter vurderet stationær.

Efter ulykken blev klageren pr. 30. september 2004 købt ud af den revisionsvirksomhed, hvor han havde arbejdet som partner siden ... Fra oktober 2004 startede han som selvstændig revisor med to ansatte/registrerede revisorer. Klageren har oplyst, at han med udgangen af januar 2010 stoppede med at arbejde som *registreret* revisor.

Pr. 1. februar 2010 blev klageren ansat som økonomichef i ... Ansættelsen blev fra 1. april 2011 ændret til et fleksjob med 2/3 offentligt løntilskud og en ugentlig arbejdstid på 17 timer, hvilket fortsatte frem til virksomhedens konkurs i august 2011.

Efter et par måneders ledighed blev klageren ansat i fleksjob som økonomichef pr. 1. november 2011 hos ... med en ugentlig arbejdstid på 18,5 timer og en månedsløn på 42.000 kr. ekskl. pension på 15 %. Dette fleksjob bestrider klageren fortsat om end virksomheden siden er blevet virksomhedsoverdraget. Virksomheden er en bogførings- og revisionsvirksomhed, hvis primære formål – ifølge CVR – Det Centrale Virksomhedsregister – er '*at levere administrations- og bogføringsydelser og foretage regnskabsudarbejdelse samt ydelser i tilknytning hertil*'.

I sit fleksjob refererer klageren til virksomhedens direktør og har ansvaret for ledelse og gennemførelse af opgaver relateret til styring og kontrol af virksomhedens økonomi, løn, bogholderi, fak-

turering mv. Der er i ansættelseskontrakten ikke beskrevet skånehensyn udover den nedsatte arbejdstid. Derimod fremgår det bl.a. af kontrakten:

'Arbejdstid

Funktionæren ansættes på fuld tid i Selskabet, hvilket – som udgangspunkt – betyder en ugentlig arbejdsuge på gennemsnitlig 18,5 timer. Arbejdstiden placeres inden for normal kontortid, mandag til fredag mellem kl. 7.30 og kl. 16.00. Når hensynet til Selskabet kræver det, må det forventes, at der forekommer overarbejde i større eller mindre omfang, uden at Virksomheden yder særskilt vederlag herfor.'

Virksomheden har ansat en kontorassistent til at aflaste klageren i forhold til de rutineprægede og lette opgaver, så han kan fokusere på de komplicerede opgaver.

Det fremgår desuden af de kommunale akter, at klageren fra 1. april 2005 fik bevilget tilskud til en personlig assistent som følge af nedsat funktionsevne. Bevillingen var først 8 timer om ugen, men blev sidenhen nedsat til 5,5 timer om ugen i november 2011. Kundens arbejdstid har siden december 2003 udgjort 18,5 timer om ugen med 3,5-4 timer per dag.

Selskabets sagsbehandling

Selskabet har bevilget præmiefritagelse og udbetalt løbende ydelser fra udløb af karens pr. 10. oktober 2003 og frem til 1. marts 2022. Selskabets bevillingsbreve til klageren og klagerens tidligere arbejdsgiver er vedlagt kronologisk som **Bilag F**.

Klagerens sag har løbende været revurderet og senest primo 2021 konstaterede selskabet i forbindelse med en rutinemæssig kvalitetskontrol, at selskabet manglede funktionsskema, skatteoplysninger og lægelig dokumentation i sagen.

Af dén årsag kontaktede selskabet klageren med henblik på at indhente oplysningerne. I funktions-skemaet af 12. februar 2021 (**Bilag G**) oplyste han om sine funktionsindskrænkninger bl.a.:

- Træthed efter ca. to timers arbejde med koncentrations- og hukommelsesbesvær til følge
- Behov for daglig middagssøvn af to timers varighed
- Ude af stand til at spille [boldspil] pga. motoriske vanskeligheder
- Uændret situation siden 2003

På spørgsmålet om hvilke arbejdsfunktioner, klageren mente at kunne udføre, besvarede han: *'Stort set alle – blot de ikke kræver længere tids koncentration.'*

På spørgsmålet om hvilke arbejdsfunktioner, klageren mente ikke længere at kunne udføre, svarede han: *'En arbejdsopgave som kræver mere end ca. 2 timers dyb koncentration.'*

Endelig oplyste klageren, at han arbejdede cirka 16-17 timer om ugen, at han var kasserer i en [forening] svarende til 1 time om ugen og derudover spillede golf 4 timer om ugen, dog ikke om vinteren.

Udover funktionsskema indhentede selskabet en neurologisk speciallægeerklæring af 13. februar 2021 fra neurolog ... (**Bilag H**). I erklæringen beskrives blandt andet, at klageren lider af voldsom træthed, hukommelsesproblemer, koordinationsbesvær og talebesvær i form af dysartri (fx for-

kert udtale af lyde) og ekspressiv afasi (fx sløret tale) sidst på dagen. Speciallægen vurderer, at der er tale om en svær hjerneskade uden behandlingsmuligheder.

Selskabet indhentede også en neuropsykologisk undersøgelse af 17. juni 2021 fra neuropsykolog ... (**Bilag I**). I denne beskrives også kognitive vanskeligheder, der bevirker et nedsat arbejdstempo, indlæringsvanskeligheder, hukommelses- og koncentrationsbesvær og udfordringer med planlægning og løsning af komplekse opgaver.

Endvidere indhentede selskabet også oplysninger om klagerens økonomiske forhold, som viste, at hans økonomiske erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen.

På baggrund heraf meddelte selskabet i brev af 26. august 2021 klageren afslag på fortsatte ydelser med henvisning til, at hans økonomiske erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet fastholdt efterfølgende sin afgørelse i brev af 2. december 2021 med samme begrundelse. Afslagsbrevene er vedlagt som **Bilag J**.

Efter sagens indbringelse for nævnet har selskabet indhentet yderligere økonomiske oplysninger, herunder skatteopgørelser og dokumentation for løntilskud for perioden fra 2019 og frem til april 2022. Der er tale om løntilskud, som kommunen udbetaler direkte til den nuværende arbejdsgiver, hvor klageren siden 2011 har været ansat i fleksjob.

Årsopgørelser vedlægges som **Bilag K**. Dokumentation for løntilskud vedlægges som **Bilag L**. Regneark med beregning af klagerens reelle arbejdsindtægt er vedlagt som **Bilag M**. Endelig vedlægges særskilt **Bilag N** vedrørende grundlaget for den tilskudsgivende løn.

Anbringender

Selskabet gør overordnet gældende, at klageren ikke opfylder betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling, idet klagerens medicinske og økonomiske erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen.

Faginvaliditet

De omhandlede policer i nærværende sag indeholder alle regler om faginvaliditet.

For policenummer (præmiefritagelse) fremgår det af forsikringsmeddelelsen af 23. januar 2003, at *'ved vurderingen af erhvervsevnetabet er det erhvervsevnen inden for dit eget fag, der lægges til grund'*.

Med hensyn til erhvervsudygtighedsforsikringerne fremgår det, at: *'Bedømmelsen af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes inden for forsikredes eget fag (faginvaliditet).'*

Det kan således konstateres, at erhvervsevnen skal bedømmes inden for klagerens 'eget fag' og for så vidt angår erhvervsudygtighedsforsikringerne skal der blandt andet tages hensyn til 'de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed'.

Med ordet 'virksomhed' sigtes til forsikredes tidligere beskæftigelse eller virke, men ikke en egentlig virksomhed i selskabsretlig forstand.

Klagerens advokat har blandt andet gjort gældende, at klageren ikke længere har mulighed for at arbejde som registreret revisor, men alene udfører opgaver inden for bogholderi og administration. Selskabet lægger til grund, at advokaten med denne påstand gør gældende, at bogholderi og administration ikke kan rummes i faginvaliditetsvurderingen.

Først og fremmest gør selskabet gældende, at forsikringsbetingelserne ikke ud fra deres ordlyd skal underkastes en snæver fortolkning. Faginvaliditeten er eksempelvis ikke indskrænket til at tage udgangspunkt i den præcise jobtitel, som klageren havde på skadestidspunktet. At klageren på skadestidspunktet arbejdede som partner i et revisionsfirma medfører derfor ikke, at han kun skal sammenlignes med andre partnere.

Endvidere kan det heller ikke ud fra betingelsernes ordlyd sluttes, at alene *registrerede* revisorer skal lægges til grund ved vurderingen af faginvaliditeten, når selskabet overgår til en vurdering af den *generelle* erhvervsevne.

Det gøres således gældende, at der også inden for faginvaliditetsvurderingen skal sondres mellem det midlertidige og det generelle erhvervsevnetab. Når selskabet overgår til en vurdering af den generelle erhvervsevne, foretages en bredere vurdering af erhvervsevnen, hvor klageren skal sammenlignes bredt med andre *revisorer* med undtagelse af de statsautoriserede revisorer; en uddannelse og jobtitel, som klageren ikke på noget tidspunkt har haft. At klageren muligvis har deponeret sin revisorgodkendelse, indebærer ikke, at klageren alene af denne årsag kan anses for at være faginvalid, idet der skal foretages en konkret vurdering af de arbejdsopgaver, som han bestrider eller vurderes at kunne bestride.

Selskabet vurderer, at klageren i sit nuværende fleksjob udnytter sin revisoruddannelse. Der er tale om en ansættelse som økonomichef/CFO med direkte reference til virksomhedens direktør og med *'ansvar for ledelse og gennemførelse af opgaver relateret til styring og kontrol af virksomhedens økonomi, løn, bogholderi, fakturering mv.'*

Uanset at en del af klagerens arbejde måtte bestå i simpelt bogholderi, ændrer det ikke ved det faktum, at han også udfører – og efter eget udsagn er i stand til at udføre – komplicerede revisoropgaver, så længe disse foregår i begrænsede tidsintervaller af hensyn til hurtig udtrætning.

Netop opgaverne inden for bogholderi og administration er årsagen til, at klageren i sin tid fik bevilget en personlig assistance. Således fremgår det af de kommunale akter i samtale af 19. juni 2014, at klageren havde behov for assistance til de mere simple opgaver:

'[Klageren] fortæller, der er ansat kontorassistent til aflastning for ham. Assistenten tager sig bl.a. af de mere rutine- og ad hocprægede opgaver med bilag og lign., så [klageren] kan koncentrere sig om det mere 'langhårede' arbejde, som [klageren] selv udtrykker det. [Klageren] er udlært revisor.'

Dertil kommer, at klageren efter sin skade i 2003 har formået at opretholde beskæftigelse, herunder både som indehaver af egen virksomhed og flere ansættelser som økonomichef og CFO, hvor han har og har haft en ledende rolle med ansvar for økonomi og personale.

På baggrund af jobbeskrivelsen og jobtitlen i klagerens aktuelle fleksjob sammenholdt med det, som klageren selv har oplyst med hensyn til behov for personlig assistance, vurderes det, at hans arbejde som økonomichef alene kan bestrides i kraft af hans uddannelse som revisor, og at han i sit nuværende fleksjob udnytter denne uddannelse.

Klagerens udnyttelse af sin resterhvervsevne i fleksjobbet skal derfor indgå i faginvaliditetsvurdering – både med hensyn til vurderingen af det medicinske og økonomiske erhvervsevnetab. Også arbejdet som kasserer i [forening] anser selskabet som en udnyttelse af klagerens resterhvervsevne. Selvom opgaverne i en kassererfunktion måtte kunne bestrides af en person uden revisorbaggrund, udnytter klageren efter selskabets opfattelse sin uddannelsesmæssige baggrund i dette job, idet han med sin uddannelse må anses for at kunne anvende sine faglige viden og bestride opgaverne mere professionelt og effektivt end en ikke-kyndig person.

Afgørende for kassererarbejdet er imidlertid, at klagerens største gene er træthed, hvorfor han kun kan arbejde i begrænsede tidsrum. Det må således lægges til grund, at såvel revisorarbejde som kassererarbejde udtrætter klageren. Selskabet gør derfor gældende, at arbejdet som kasserer kan omsættes til flere arbejdstider i fleksjobbet som økonomichef, og at det ikke kan tillægges betydning, at klageren bestrider kassererjobbet på frivillig basis.

Medicinsk erhvervsevne

Klageren har efter færdselsuheldet den 10. juli 2003 en række kognitive gener i form af koncentrations- og hukommelsesbesvær som følge af udtalt træthed. Trætheden synes at være hans største subjektive gene, og han angiver at have behov for daglig hvile som følge heraf.

I funktionsskemaet af 12. februar 2021 angiver klageren, at han arbejder 16-17 timer om ugen i sit fleksjob. Dette harmonerer ikke med klagerens ansættelseskontrakt, hvoraf det fremgår, at den aftalte arbejdstid er 18,5 timer om ugen.

Efter sagens indbringelse for nævnet har selskabet foretaget en fornyet vurdering af klagerens medicinske erhvervsevne, og det er selskabets vurdering, at klageren har en vis funktionsnedsættelse grundet udtalt træthed, hvorfor selskabet anerkender, at klagerens erhvervsevne som revisor er nedsat.

Det er dog selskabets vurdering, at hans medicinske erhvervsevnetab som revisor ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at han er i stand til at udnytte – og også udnytter – mere end halvdelen af sin resterhvervsevne.

Som klagerens ansættelseskontrakt er udformet, må det lægges til grund, at klageren arbejder 18,5 timer om ugen og i perioder arbejder mere end 18,5 timer om ugen, idet denne arbejdstid er anført som 'et gennemsnit', ligesom det fremgår, at der i perioder må forventes at forekomme overarbejde '*i større eller mindre omfang, uden at Virksomheden yder særskilt vederlag herfor*'. Hans stillingsbetegnelse som økonomichef må desuden antages at være krævende, idet han også har en ledende funktion i virksomheden.

Selskabet har modtaget dokumentation for klagerens lønudbetalinger for perioden januar til august 2020. (Bilag O). Af disse fremgår, at han i henholdsvis januar og august måned har fået cirka 71.000 kr. brutto, hvorimod han de øvrige måneder har fået udbetalt cirka 43.000 kr. brutto. Sel-

skabet er ikke bekendt med baggrunden for de høje lønudbetalinger i januar og august måned, herunder om der er tale om bonus eller udbetalt overarbejde, men selskabet lægger til grund, at klageren må have ydet en arbejdsindsats herfor. Dette indikerer efter selskabets opfattelse, at klageren i de omhandlede måneder muligt har arbejdet mere end 18,5 timer om ugen, som følge af øget arbejdsomfang, og at han er i stand til dette.

Klageren er derudover kasserer i en [forening] og bruger cirka 1 time om ugen på dette arbejde. Selskabet lægger derfor til grund, at hans samlede ugentlige arbejdstid udgør 19,5 timer uden hensyntagen til overarbejde, som formodes at forekomme i større eller mindre omfang.

Allerede fordi klageren udnytter mere end halvdelen af sin resterhvervsevne med arbejdsopgaver, som kan rummes inden for faginvaliditetsvurderingen, er hans medicinske erhvervsevne ikke nedsat med mindst halvdelen.

Dertil kommer, at klagerens arbejdsfunktioner – ifølge egne oplysninger – er stort set intakte. Således fremgår det bl.a. i de kommunale akter af en samtale af 26. januar 2005:

'Indlæringsevne, herunder intelligens

[Klageren] giver udtryk for, at han oplever at han er i besiddelse af de samme faglige kompetencer som før ulykken. Han har dog svært ved at udføre regnskabsopgaverne i praksis, idet han hurtigt bliver træt og mister koncentrationen. Han ved imidlertid godt, hvordan opgaver skal udføres og kan vejlede såvel kunder som personale heri. Han føler sig ikke mindre intelligent end før ulykken, men udtrættes hurtigere.'

Det skal i forlængelse heraf understreges, at klageren også overfor selskabet og i forbindelse med speciallægeundersøgelser gentagne gange har oplyst, at han oplever at være i stand til stort set det samme som før skaden – blot i mindre omfang, idet han grundet udtalt træthed får kognitive gener i form af bl.a. koncentrationsbesvær og taleproblemer.

Endelige fremgår det, at klageren spiller golf svarende til cirka 4 timer om ugen, dog ikke om vinteren. Det må lægges til grund, at klageren i givet fald spiller én gang om ugen. Selskabet bemærker, at golfspil stiller visse krav til blandt andet koncentration og præcision i flere timer ad gangen, hvilket efter selskabets opfattelse er et ikke ubetydeligt tidsrum henset til hans gener.

I selskabets optik understøtter klagerens golfspil således, at han på trods af sine erhvervsaktiviteter besidder et vist overskud og muligvis ikke har et så stort behov for at hvile sig de dage, han måtte spille golf på hverdage, idet selskabet bemærker, at klageren arbejder alle hverdage.

Sammenfattende gøres det gældende, at klagerens medicinske erhvervsevnetab som revisor ikke er nedsat med mindst halvdelen, idet han arbejder 19,5 timer om ugen med revisoropgaver og herudover vurderes at være i stand til at yde en yderligere arbejdsindsats i forbindelse med overarbejde i fleksjobbet.

Økonomisk erhvervsevne

Klageren har siden 1. november 2011 været ansat i nuværende fleksjob med to tredjedel løntilskud. Fleksjobbet er etableret efter de hidtidige fleksjobregler, hvor kommunen udbetaler løntilskud til arbejdsgiveren, som herefter udbetaler løn til klageren.

Ved vurderingen af klagerens økonomiske erhvervsevnetab har selskabet taget udgangspunkt den arbejds løn, som kan henføres til en reel *arbejdsindsats* med henblik på at fastsætte en årlig gennemsnitlig indtjening.

Særligt vedrørende indtjening i 2022

Med hensyn til fastsættelsen af klagerens gennemsnitlige indtjening i 2022 har selskabet konstateret, at klagerens grundløn ikke giver et retvisende billede af hans indtjening, idet en del af fleksjobindtjeningen stammer fra bonus. Han har således i 2022 har fået udbetalt bonus på 25.000 kr. i maj måned.

Dertil kommer, at selskabet også har konstateret, at klageren i 2020 har fået væsentlig højere lønudbetalinger fra sin arbejdsgiver i henholdsvis januar og august 2020. Dette bevirker tillige, at selskabet ikke blot kan tage udgangspunkt i hans grundløn ved fastsættelsen af hans årlige indtjening, idet han i tidligere år har fået ekstraordinært høje lønninger i nogle måneder.

Derudover fremgår det af skatteopgørelserne, at klageren også har foretaget frivillige indbetalinger via arbejdsgiver på en opsparingsordning i [pensionsselskab], som kunne være i form af ratepensionsindskud. Også dette bevirker, at selskabet ikke kan vide, om han agter at foretage sådanne indskud senere på året.

På baggrund af ovennævnte forhold må selskabet konstatere, at der består en sådan usikkerhed med hensyn til at fastsætte klagerens nøjagtige indtjening for 2022, at selskabet alene har foretaget konkrete beregninger af klagerens gennemsnitlige indtjening i årene 2019 til og med 2021.

Indtjening i nuværende fleksjob

Selskabet gør gældende, at klagerens indtjening i 2019, 2020 og 2021 overstiger mere end halvdelen af, hvad en revisor med tilsvarende alder og anciennitet i samme geografiske område tjener.

At der ikke er oplysninger om ændringer i hans lønforhold, skaber en klar formodning for, at hans indtjening i 2022 vil ligge på et tilsvarende niveau som i de foregående år. Ud fra de indhentede økonomiske oplysninger kan det konstateres, at klagerens indtjening i årene 2019 til og med 2021 har været følgende:

2019	
Årlig indtjening fratrullet løntilskud	347.124,20 kr.
Gennemsnitlig månedlig indtjening	28.927,01 kr.
2020	
Årlig indtjening fratrullet løntilskud	395.310,03 kr.
Gennemsnitlig månedlig indtjening	32.942,50 kr.
2021	
Årlig indtjening fratrullet løntilskud	386.885,60 kr.
Gennemsnitlig månedlig indtjening	32.240,47 kr.

Selskabet har ved beregningen af klagerens indtjening inddraget det arbejdsgiverbetalte pensionsbidrag. Da klageren har bortseelsesret for pensionsindbetalingerne er disse ikke anført som A-

skattepligtige på årsopgørelsen. Endvidere har selskabet medtaget en bonus på 45.000 kr., som er udbetalt i 2022, idet den vedrører indkomståret 2021.

At klagerens løn oppebåret ved egen arbejdsindsats er forholdsmæssig høj sammenholdt med hans samlede indtjening i fleksjobbet beror blandt andet på, at ikke alle indtægter i fleksjobbet er tilskudsgivende efter reglerne i Skrivelse om tilskud til arbejdsgivere med ansatte i fleksjob, der opfylder betingelserne for fleksjob påbegyndt før den 1. januar 2013 (**Bilag O**).

Sammenligningsgrundlaget

For at fastsætte klagerens økonomiske erhvervsevne har selskabet foretaget søgninger på forskellige lønstatistikker, som er vedlagt som **Bilag P**. Der er alene søgt på revisorer og hvis muligt registrerede revisorer.

Med henblik på at opnå det største sammenligningsgrundlag har selskabet endvidere inddraget Storkøbenhavn i muligt omfang, selvom dette medfører en stigning i lønniveauet. Endelig har selskabet søgt på (registrerede) revisorer med mindst 13 års ledererfaring, hvis det har været muligt at specificere søgningen i så henseende.

Som tidligere anført har klageren opnået sin revisoruddannelse før indførelsen af kvalifikationseksamen i 1991. Henset til at klageren i en alder af 21 eller 22 år var færdiguddannet revisor, har selskabet lagt til grund, at han ikke forinden havde læst cand.merc. Selskabet har derfor ikke inddraget cand.merc.aud./kandidatuddannede revisorer, ligesom statsautoriserede revisorer også er undtaget i muligt omfang.

Selskabets søgninger fremkommer herefter således:

Hjemmeside	Månedsløn	Antal*	Bemærkning
Løntjek.dk	37.800 – 56.813 kr.	6	Registrerede revisorer for hele landet
Løntjek.dk	28.700 – 51.985 kr.	34	Revisorer for hele landet
Lønstatistik.dk	43.412 kr. (gennemsnit hele landet) 40.697 kr. (gennemsnit Syddanmark)	15	Erhvervserfaring, alder og uddannelsesniveau indgår
Lederne.dk	49.144 kr. (gennemsnit) 45.021 kr. (median)		"Ledernes Lønberegner" Region Syddanmark indgår i søgningen.
Jobindex.dk	45.540 kr.	8	Fyn og København indgår i søgning Erhvervserfaring, ledelserfaring og alder er inkluderet

* Antal personer i statistikken er anført, hvis det er fremgået

Selskabet er opmærksom på, at der tidligere er taget udgangspunkt i en anden gennemsnitsløn for revisorer. Imidlertid har selskabet efter sagens indbringelse for nævnet erfaret, at de tidligere udtræk ikke er retvisende, idet de for det første også omfatter statsautoriserede revisorer og derudover har medtaget erhvervserfaring frem til i dag (cirka 30 år) og således ikke har taget ud-

gangspunkt i den faktiske uddannelse og erhvervserfaring (13 år), som klageren havde på skadestidspunktet.

På baggrund af de oplyste lønstatistikker kan det konstateres, at klageren i sit nuværende fleksjob tjener – og i hvert fald gennem de seneste tre år har tjent – mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for en revisor på samme alder i samme egn og med samme erhvervserfaring, som klageren havde på skadestidspunktet. Det bemærkes i den forbindelse, at selskabets søgekriterier har været gunstige for klageren med hensyn til geografisk placering, erhvervserfaring og alder.

Endelig skal selskabet gøre opmærksom på, at klageren forud for sin skade i 2003 havde en årlig indkomst på cirka 500.000 kr. Således har han i erklæringer til selskabet dateret henholdsvis 30. august 2003, 2. december 2003 og 4. marts 2004 og mange flere selv oplyst, at hans indtægt ved personligt arbejde året før erhvervsevnetabet udgjorde mellem 480.000 kr. og 506.828 kr.

Konklusivt er klagerens økonomiske erhvervsevne ikke nedsat med mindst halvdelen, og han opfylder derfor – alene af denne årsag – ikke betingelserne for fortsat udbetaling og præmiefritagelse fra de omhandlede policer."

Klagerens advokat har i brev af 13/10 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Vedrørende faginvaliditet:

Vedrørende min klients uddannelsesmæssige situation kan det oplyses, at min klient blev færdiguddannet registreret revisor i ... efter at have læst HD og bestået en skatteeksamen – helt på linje med alle andre registrerede revisorer som blev færdiguddannet på dette tidspunkt.

Det skal i den forbindelse understreges, at min klients faginvaliditet er tegnet for min klients arbejde som **registreret revisor**.

Det var ikke muligt for min klient at tegne forsikringen med faginvaliditet, såfremt min klient ikke var uddannet registreret revisor, da 'registreret revisor' er en beskyttet titel (ligesom statsautoriseret revisor).

Det fastholdes således, at der i vurderingen af min klients nedsatte erhvervsevne skal ske sammenligning med registrerede revisorer. Ellers giver det selvsagt ikke mening at tegne en dyrere dækning med faginvaliditetsdækning.

Topdanmark Livsforsikring citerer på s. 4 i svarskriftet af 13. september 2022 forsikringsbetingelserne gældende for FRR's Tryghedsordning, hvoraf det fremgår:

'Bedømmelsen af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes inden for forsikredes eget fag (faginvaliditet).'

Det fremgår således direkte af forsikringsbetingelserne, at der skal foretages en vurdering ud fra de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed (dvs. forsikredes tidligere beskæftigelse eller virke).

Der skal således i bedømmelsen af indtægtsmulighederne tages udgangspunkt i min klients konkrete arbejde, og det er her et faktum, at min klient havde en funktion som partner og registreret revisor i en revisionsvirksomhed.

Det er således dette udgangspunkt Topdanmark Livsforsikring skal benytte, når selskabet skal foretage en bedømmelse af indtægtsmulighederne før og efter erhvervsevnenedsættelsen.

Ovenstående omhandler en fortolkning af ordlyden i Topdanmark Livsforsikrings forsikringsbetingelser, hvor Topdanmark Livsforsikring gør gældende, at forsikringsbetingelserne ikke skal underkastes en snæver fortolkning. I den forbindelse skal der henvises til koncipistreglen, hvor uklare vilkår udarbejdet af forsikringsselskabet skal fortolkes til ugunst for selskabet, da forsikringsvilkårene skal være klare. Forsikringsbetingelserne kan således ikke føre til en mere snæver fortolkning af ordlyden om faginvaliditet end hvad der direkte er anført.

Når Topdanmark Livsforsikring på s. 8 i svarskriftet af 13. september 2022 angiver, at det ikke ud fra betingelsernes ordlyd kan sluttes, at alene registrerede revisorer skal lægges til grund ved vurderingen af faginvaliditet, viser dette blot, at Topdanmark Livsforsikring ikke har kendskab til de forskellige titler inden for arbejdet som revisor, registreret revisor og/eller statsautoriseret revisor.

Min klient har netop tegnet en faginvaliditetsforsikringsdækning som *registreret revisor*, da det ikke var muligt at tegne forsikringsdækningen, såfremt min klient 'blot' var almindelig revisor, og min klient har netop tegnet forsikringen for at sikre sit økonomiske grundlag, såfremt min klients arbejdssevne blev nedsat med mindst halvdelen. Det har derfor også betydelig relevans for vurderingen af sagen, at der skal være tale om arbejde som registreret revisor.

Det fremgår klart af sagens oplysninger, at min klient ikke arbejder som registreret revisor i sit nuværende fleksjob.

Som oplyst i min skrivelse af 30. marts 2022 til Ankenævnet for Forsikring fremgår det af speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i neurologi ... af d. 13. februar 2021 (indhentet på foranledning af Topdanmark Livsforsikring) (bilag 6): *'Patienten har ud fra hans præ- og posttraumatisk amnesi pådraget sig en svær hjerneskade. Patienten arbejder som bogholder, og det er nødvendigt med funktionsmæssige skånehensyn, patienten kan ikke arbejde mere end de beskrevne antal timer, derefter udtrættes han.'*

Det fremgår endvidere: *'Patienten kan klare arbejdsfunktioner, som er velkendte for ham. Han kan ikke klare ny indlæring og stressende situationer.'*

Det fremgår endvidere af speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i neuropsychologi ... af d. 17. juni 2021 (bilag 7), at min klient *'fungerer ikke mere som revisor, fordi han for at kunne fungere som registreret revisor, skal opfylde nogle uddannelseskrav, hvilket han ikke mener, han vil kunne honorere. Som jeg forstår det, er han ansat i et firma, hvor han varetager bogføringen, men da der ikke er nok arbejde i dette, varetager han også samme funktion fra andre virksomheder. Han varetager primært opgaver i form af bogføring og daglig administration for mindre erhvervsdrivende.'*

Dertil fremgår det også: *'Han har svært ved at holde overblik over mere komplicerede opgaver, som f.eks. at udarbejde budgetter' samt 'Han har allieret sig med en pensioneret kollega, som står for revisionsopgaverne.'*

Der er således ingen tvivl om, at min klient ikke længere har mulighed for at udføre opgaver som registreret revisor, da min klient ikke længere opfylder betingelserne for at kunne kalde sig registreret revisor. Min klient udfører opgaver inden for bogholderi og administration samt almindelige regnskabsopgaver.

Min klient har udelukkende mulighed for at udføre sit arbejde inden for almindelig regnskab, bogholderi og administration i fleksjob, da han kun kan klare enkle arbejdsfunktioner, som er velkendte for ham. Som det fremgår af ovenstående, kan han ikke klare ny indlæring og stressende situationer, og han kan især ikke sidde med opgaverne i lang tid ad gangen, da min klient har et stort behov for hvile og udtrættes hurtigt.

Dette viser endnu engang, at Topdanmark Livsforsikring ikke har vurderet sagen korrekt ift. arbejdet som registreret revisor, da jobfunktionen som registreret revisor er præget af store ansvarsfulde opgaver og beregninger, der kræver 100 % overblik og koncentration. Der kan opstå mange pludselige hasteopgaver, der ikke kan struktureres og planlægges. Der er lange perioder med stort arbejdspress, hvor der er frister i forbindelse med årsregnskabsafslutninger. Det er således ikke muligt i arbejdet som registreret revisor at undgå disse komplekse perioder og opgaver med deadlines og højt stressniveau, da det netop er en del af branchen.

Dette er også grunden til, at min klient har fået bevilliget personlig assistance for at lette min klients arbejdsbyrde, og det er samtidig grunden til, at der blev ansat en pensioneret kollega til at klare de mere komplekse og for min klient trættende opgaver.

Vedrørende arbejdet som kasserer i [forening]:

Topdanmark Livsforsikring gør gældende, at min klients (tidligere) arbejde som kasserer i en [forening] måtte anses for en udnyttelse af min klients resterhvervsevne.

Det skal for det første bemærkes, at min klient stoppede som kasserer i den lokale [forening] i februar 2022.

Det skal derudover bemærkes, at min klients tidligere arbejde som kasserer bestod i at deltage i bestyrelsesmøder 1 gang om måneden. Min klient havde en rådgiverfunktion og havde 1 person til at klare kontigentopkrævningen, 1 person til at betale alle regninger og 1 person til at klare den løbende bogføring. Der var fuld forståelse i klubben og bestyrelsen for min klients helbredsmæssige situation, og at min klient udelukkende kunne klare bestyrelsesmøderne og de drøftelser der var under disse møder.

Min klients forhenværende arbejde som kasserer i [forening] kan således på ingen måde anses som en udnyttelse af min klients resterhvervsevne, og arbejdet er ophørt i februar 2022.

Vedrørende økonomisk erhvervsevne:

Vedrørende bonus:

Den udbetalte bonus som min klient modtager har intet med overarbejde at gøre.

Min klient og hans arbejde har aftalt, at såfremt virksomheden giver overskud det pågældende år, så får min klient udbetalt en bonus på kr. 40.000,00, svarende til det tilskud, som virksomheden får udbetalt i personlig assistance fra kommunen vedrørende min klient. Derudover får min klient en bonus på kr. 10.000,00 pr. år.

Bonusserne udbetales 2 gange om året (hhv. forår og efterår).

Vedrørende min klients indtjening i nuværende fleksjob:

Jeg fremlægger til brug for sagen som **bilag 19** lønoversigter for min klient i 2019, 2020 og 2021.

Som det fremgår heraf, har min klient i 2019-2021 en gennemsnitlig løn for *egen arbejdsindsats* på:

2019	kr. 25.771,87
2020	kr. 26.356,57
2021	kr. 26.586,30

Dette giver en gennemsnitlig indtjening på **kr. 26.238,24**, hvilket Topdanmark Livsforsikring skal tage udgangspunkt i, når den økonomiske erhvervsevne skal vurderes.

Vedrørende sammenligningsgrundlaget:

Som anført ovenfor, kan Topdanmark Livsforsikring *ikke* foretage en retvisende sammenligning med lønninger for almindelige revisorer.

Til sammenligning af den økonomiske erhvervsevne, er det derimod nærliggende at kigge på min klients kollega, der arbejder i virksomheden og som tager sig af revisoropgaverne. Denne kollega er også min klients gamle partner i den virksomhed, som min klient arbejdede i forud for trafikulykken.

Jeg fremlægger i den forbindelse anonymiseret ansættelseskontrakt samt lønsedler (**bilag 20**), hvoraf det fremgår, at min klients kollega er ansat til en timeløn på kr. 400,00 + feriepenge. Omregnet til en månedsløn giver dette ca. kr. 64.000,00.

Såfremt der alternativt skal tages udgangspunkt i forskellige lønstatistikker er det særdeles vigtigt at bemærke – i overensstemmelse med ovenstående om forskellen mellem revisorer og registrerede revisorer – at alle lønstatistikker vedrørende almindelige revisorer ikke kan benyttes i nærværende situation.

Topdanmark Livsforsikring har via løntjek.dk noteret, at en registreret revisor har en gennemsnitlig månedsløn på kr. 37.800 – 56.813,00.

Såfremt der foretages en nærmere gennemgang af lønstatistikken fremgår det specifikt på hjemmesiden, at den gennemsnitlige timeløn udgør kr. 395,00.

Jeg fremlægger som **bilag 21** oversigt over oplysningerne om den gennemsnitlige timeløn.

Dette svarer til en gennemsnitsløn (på fuld tid) på **kr. 63.330,35**, og er således i overensstemmelse med sammenligningen med min klients kollegas løn på min klients arbejdsplads.

Såfremt man sammenligner min klients arbejdsindtjening på kr. 26.238,24 med den gennemsnitlige månedsløn for en registreret revisor, har min klient utvivlsomt en økonomisk nedsat erhvervsevne på over 50 %, hvorfor min klient opfylder betingelserne for udbetaling for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse.

Vedrørende medicinsk erhvervsevne:

Det er vigtigt at bemærke, at min klients medicinske nedsatte erhvervsevne som overvejende årsag – siden 2003 – består i overmandende træthed, hvor min klient efter ca. 2-3 timers arbejde bliver særdeles udtrættet med koncentrations- og hukommelsesbesvær til følge.

Min klient kan således inden for arbejdstiden i fleksjobbet udføre sine arbejdsopgaver inden for bogholderi og administration, men min klient er derefter nødt til at køre hjem til middag hver eneste dag og **skal** sove til middag hver eneste dag. Det er den eneste måde, hvor på min klient kan fungere og leve et nogenlunde normalt liv, og alle personer omkring min klient (både iht. arbejde og privatliv) er klar over denne forudsætning for min klients livsførelse.

Vedrørende sport:

Topdanmark Livsforsikring bemærker, at min klient spiller golf svarende til ca. 4 timer pr. uge, dog ikke om vinteren. Dette er korrekt. Min klient spiller gerne golf i weekenderne, hvor en runde tager ca. 4 timer når han spiller 18 huller og ca. 2 timer, når han spiller 9 huller.

Min klient kan holde til denne fritidsaktivitet, da der er tale om ensartede bevægelser, ingen mødepligt, det giver ro, han kan blive væk såfremt det måtte være nødvendigt, han har ikke en høj puls mv.

Det er naturligvis ikke en aktivitet, der kan overføres til en erhvervsevne, og det kan således ikke føre til en anden vurdering af sagen.

Min klient spiller derudover kun golf på dage, hvor han ikke har været på arbejde.

Det fastholdes således, at Topdanmark Livsforsikring skal tilpligtes at yde erhvervsudygtighedsdækning fra d. 1. marts 2022 og frem samt yde præmiefritagelse fra d. 1. marts 2022 og frem på de tidligere omtalte police, da min klients erhvervsevne utvivlsomt er nedsat med mindst halvdel, hvilket giver ret til udbetaling for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse."

Selskabet har i brev af 1/12 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Vedrørende arbejdet som kasserer i [forening] (medicinsk erhvervsevne)

Advokaten gør gældende, at klagerens arbejde som kasserer alene bestod i at deltage i bestyrelsesmøder, idet han havde andre til at klare kontingentopkrævning, betaling af regninger og løbende bogføring.

Denne oplysning bestyrker selskabets opfattelse af, at klageren har bevaret sin evne til at varetage de vanskelige og mere komplicerede opgaver som en rådgiverfunktion i bestyrelsen må anses for at udgøre sammenlignet med de mindre krævende opgaver, som blev uddelegeret.

Endvidere har advokaten oplyst, at der blev afholdt bestyrelsesmøder én gang månedligt, og selskabet må herefter lægge til grund, at disse møder har haft en varighed af cirka 4 timer, idet klageren i sit funktionsskema af 12. februar 2021 til selskabet har oplyst at anvende cirka 1 time per uge til sit arbejde som kasserer.

Medmindre bestyrelsesmøderne har fundet sted i weekenderne, må selskabet derudover lægge til grund, at klageren har været i stand til én gang om måneden både at arbejde i sit fleksjob og samme dag/aften deltage i et 4 timers langt bestyrelsesmøde. Selskabet bemærker i den forbindelse, at klageren arbejder alle hverdage i sit fleksjob, svarende til cirka 3,5 timer per dag. En arbejdsdag på sammenlagt 7,5 timer rækker betydeligt ud over, hvad klageren med sine gener burde være i stand til.

Det bemærkes i øvrigt, at der ikke ses at være en helbredsmæssig årsag til, at klageren er ophørt med sit arbejde som kasserer i [forening], og selskabet lægger således til grund, at ophøret skyldes andre årsager.

Vedrørende faginvaliditet

Klagerens advokat gør nu gældende, at erhvervsevnetabsvurderingen for de omhandlede forsikringer oprettet via FRR Tryghedsordning alene kunne oprettes af registrerede revisorer, hvorfor sammenligningsgrundlaget alene skal tage udgangspunkt heri.

Det er ikke korrekt.

Tryghedsordningen kunne oprettes via et medlemskab af FRR, men ordningen kunne også oprettes af samtlige medarbejdere hos de virksomheder, som var medlem af FRR, ligesom ordningen også kunne oprettes af et medlems ægtefælle/samlever.

Ordningen var således ikke alene forbeholdt registrerede revisorer, og samtlige kunder blev indtegnet på samme vilkår med faginvaliditetsdækning som klageren. Selskabet fastholder således fortsat, at klageren skal sammenlignes bredt med andre revisorer; ikke kun med registrerede revisorer, idet forsikringsbetingelserne ikke hjemler en så snæver fortolkning som påstået af klagerens advokat.

Vedrørende økonomisk erhvervsevne

Særligt vedrørende løn i fleksjob

Med hensyn til fastsættelsen af klagerens tidligere og aktuelle indtjening i fleksjobbet har advokaten fremlagt lønudregninger, som indikerer en lavere indtjening end den, selskabet har lagt til grund ved vurderingen af hans økonomiske erhvervsevne.

Selskabet fastholder de udregninger, som tidligere er fremlagt i skrivelse af 13. september 2022. Disse udregninger er baseret på oplysningerne i de fremlagte skatteopgørelser, som efter selskabets opfattelse må anses for at være pålidelige. Selskabet må således være berettiget til at støtte ret på oplysningerne i de fremlagte årsopgørelser.

Særligt vedrørende sammenligningsgrundlaget

Klagerens advokat har gjort gældende, at klagerens fleksjobløn skal sammenlignes med lønnen for en registreret revisor, som ifølge advokaten udgør 395 kr. per time.

Selskabet fastholder tidligere anbringender fremført i skrivelse af 13. september 2022 til nævnet, men selv hvis nævnet måtte komme frem til, at den påståede timeløn på 395 kr. skal lægges til grund for vurderingen af den økonomiske erhvervsevne, har klageren fortsat ikke et økonomiske erhvervsevnetab på mindst halvdelen, jf. nedenfor.

Løn for registreret revisor	
Timeløn	395,00 kr.
Omregnet til fuldtidsløn (395 kr. x 37 timer x 4,33 uger)	63.282,95 kr.
Omregnet til halv tid	31.641,48 kr.
Klagerens løn i fleksjob	
Løn uden løntilskud for 18 t/u (2021)	32.240,47 kr.

Det kan således konstateres, at klageren i sit nuværende fleksjob tjener mere end halvdelen af, hvad en rask registreret revisor med samme alder og erhvervserfaring tjener.

Selskabet gør derudover gældende, at klageren på trods af sit erhvervsevnetab har formået at opnå ansættelse som økonomichef; en stillingsbetegnelse som økonomisk er bedre end for en registreret revisor. Han har således en ansat til at klare de mindre krævende opgaver, for selv at varetage det komplekse arbejde, ligesom dette også var tilfældet i hans tidligere frivillige arbejde som kasserer i en større [forening]. Det tegner et klart billede af, at klageren har bevaret så væsentlige færdigheder, at han fortsat er i stand til at bestride en højere stilling end en registreret revisor.

Særligt vedrørende bonus

Afsluttende bemærker selskabet, at det først nu – efter sagens indbringelse for nævnet – viser sig, at klageren har indgået en aftale om bonus med sin arbejdsgiver, og at han under visse forudsætninger får udbetalt 50.000 kr. årligt i bonus. Således har han i hvert fald siden 2019 formået at oppebære den omhandlede bonus.

For det første gør selskabet gældende, at klageren burde have oplyst om denne bonusaftale, som antageligvis må være indgået på et ukendt tidspunkt efter 2011, hvor hans oprindelig ansættelsesaftale blev indgået. Klageren har ikke sidenhen givet selskabet anledning til at tro, at der skulle være aftalt ændringer heri.

For det andet står det nu klart, at størrelsen på den årlige bonus (50.000 kr.) er fastsat på baggrund af virksomhedens udgift til personlig assistance.

Endelig fastholder selskabet, at den fastsatte bonus er et klart udtryk for, at virksomheden anser klageren for at tilføre virksomheden en sådan værdi, at virksomheden er parat til at betale for udgiften til personlig assistance."

I brev af 8/12 2022 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"Vedrørende arbejdet som kasserer i [forening]:

Som anført tidligere var der fuld forståelse i [foreningen] og bestyrelsen for, at min klient ikke havde helbredsmæssige ressourcer nok til at udfylde arbejdet som kasserer, hvorfor han fik hjælp til at klare alle opgaver uden om bestyrelsesmøderne, herunder ift. betaling af regninger, løbende bogføring, kontigentopkrævningerne mv.

Da min klient ikke har arbejdet som kasserer i [forening] siden februar 2022, er der naturligvis ikke udnyttelse af en resterhvervsevne. Det fastholdes dog også, at der ikke i det forhenværende frivillige arbejde som kasserer i [forening] har været nogen form for udnyttelse af min klients resterhvervsevne ved at sidde med som deltager i et bestyrelsesmøde.

Min klient har gjort og gør alt hvad han kan for at leve så normalt et liv som muligt uanset hans store helbredsmæssige- og arbejdsmæssige udfordringer. På grund af hans helbredsmæssige følger er det dog ikke muligt for min klient at arbejde og udnytte hans resterhvervsevne i fleksjobbet, såfremt han ikke sover hver eneste dag efter arbejde. Min klient skal sove i flere timer over middag efter arbejde (og i weekenderne).

Der er således ingen tvivl om, at min klient har gjort og gør alt hvad han kan for at optimere sin resterhvervsevne bedst muligt, herunder ved f.eks. at have personlig assistance på arbejdet, have ansat en ekstra medarbejder til at klare de tungere opgaver for ham og ved at han fik hjælp til kasserer-jobbet, herunder ift. betaling af regninger, løbende bogføring, kontigentopkrævningerne mv.

Vedrørende faginvaliditet:

Det fastholdes, at koncipistreglen finder anvendelse i nærværende sag, hvor uklare vilkår udarbejdet af forsikringsselskabet skal fortolkes til ugunst for selskabet, da forsikringsvilkårene skal være klare. Forsikringsbetingelserne kan således ikke føre til en mere snæver fortolkning af ordlyden om faginvaliditet end hvad der direkte er anført.

Ud fra en almindelig fortolkning af FRR's forsikringsbetingelser, der er gældende i nærværende sag, er forsikringen tegnet med en faginvaliditetsdækning som registreret revisor, og dette udgjorde ligeledes min klients tidligere beskæftigelse (registreret revisor og partner i revisionsvirksomhed).

Jeg henviser i den forbindelse i det hele til min skrivelse af 13. oktober 2022.

Vedrørende økonomisk erhvervsevne:

Særligt vedrørende løn i fleksjob:

Det skal bemærkes, at det udelukkende er lønnen for min klients egen arbejdsindsats, der skal benyttes ved beregningen af den økonomiske erhvervsevne.

Det fremgår klart af bilag 19, at der for 2019, 2020 og 2021 er lavet en udførlig redegørelse for min klients løn, fritvalgsopsparing, pension (arbejdsgiverbetalt andel), bonus, ferietillæg og lønstigninger fratrasket flekslønstilskuddet, reguleringen heraf samt den personlige assistance. Der kan derfor ikke være tvivl om, at al relevant indtjening (af min klients *egen arbejdsindsats*) er inddraget i opgørelsen af min klients gennemsnitlige månedsløn.

Det fastholdes således, at min klient har en gennemsnitlig månedlig indtjening på kr. 26.238,24.

Særligt vedrørende sammenligningsgrundlaget:

Det fastholdes endvidere, at der skal tages udgangspunkt i lønnen for en registreret revisor. Topdanmark Livsforsikring benytter nu også selv denne beregning i sammenligningsgrundlaget.

Topdanmark Livsforsikring sammenligner dog, jf. ovenfor, med en for høj reel arbejdsindtægt for min klient, og den korrekte sammenligning udgør således følgende:

Løn for registreret revisor	Kr. 63.282,95
Omregnet til halv tid	Kr. 31.641,48
Min klients reelle løn i fleksjob	Kr. 26.238,24

Min klient tjener således ikke mere end halvdelen af, hvad en rask registreret revisor med samme alder og erhvervserfaring tjener.

Topdanmark Livsforsikrings bemærkninger om min klients stillingsbetegnelse er helt irrelevant for sagens vurdering, da det ikke er selve stillingsbetegnelsen som økonomichef der er afgørende for, om min klient opfylder de økonomiske- og helbredsmæssige betingelser for at få udbetalt erhvervsudygtighedsforsikring og præmiefritagelse. Det er min klients reelle indtægtsgrundlag, der skal lægges til grund, som også anført ovenfor.

Særligt vedrørende bonus:

Det skal bemærkes, at min klient i opgørelsen i bilag 19 *har* medregnet den opgjorte bonus.

Derudover bemærkes det, at bonussen naturligvis også medregnes i min klients skatteoplysninger, hvorfor Topdanmark Livsforsikring i hele udbetalingsperioden har kunnet inddrage bonussen i vurderingen af min klients økonomiske erhvervsevnetab.

Afsluttende bemærkninger:

Det skal afslutningsvist endnu engang bemærkes, at Topdanmark Livsforsikring har udbetalt ydelse ved tab af erhvervsevne til min klient i 19 år. Siden 2011, dvs. i snart 12 år, har Topdanmark Livsforsikring haft kendskab til min klients fleksjob, og udbetalinger af flekslønstilskud og selskabet har løbende indhentet alle relevante sagsakter til sagen, herunder økonomiske, kommunale og helbredsmæssige oplysninger.

Topdanmark Forsikring har således haft et indgående kendskab til min klients helbredsmæssige og arbejdsmæssige situation i snart 12 år (siden tilkendelsen af fleksjob), og der indgår således også en passivitetsbetragtning i sagen, jf. også nævnt tidligere.

Det fastholdes således, at Topdanmark Livsforsikring skal tilpligtes at yde erhvervsudygtighedsdækning fra d. 1. marts 2022 og frem samt yde præmiefritagelse fra d. 1. marts 2022 og frem, da min klients erhvervsevne utvivlsomt er nedsat med mindst halvdelen (både økonomisk og helbredsmæssigt), hvilket giver ret til udbetaling for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af ansættelseskontrakt af 1/11 2011 fremgår bl.a.:

"Funktionæren er ansat som: Økonomichef

...

§ 2. Arbejdssted og opgaver

Ankenævnet for Forsikring

26.

98084

...

Funktionæren refererer til direktøren for Virksomheden. Funktionæren har ansvaret for ledelse og gennemførelse af opgaver relateret til styring og kontrol af Virksomhedens økonomi, løn og bogholderi, fakturering mv. i Danmark og udlandet herunder tilhørende administrative opgaver. ...

§ 3. Løn og lønforhandling

Funktionæren er ansat på jobløn, hvorfor der ikke forekommer nogen form for tillæg ved overarbejde, ubekvem arbejdstid, ude-/rejsearbejde, mødedeltagelse m.m.

Den månedlige gage udgør 42.000 kr. ekskl. pension og udbetaling af fritvalgsordning ...

§ 4. Pension

Det samlede pensionsbidrag udgør 15 % af den i § 3 nævnte løn pt. kr. pr. måned, hvoraf to tredjedele betales af virksomheden og en tredjedel betales af funktionæren. ...

§ 5. Arbejdstid

Funktionæren ansættes på fuld tid i Selskabet, hvilket – som udgangspunkt – betyder en ugentlig arbejdsuge på gennemsnitlig 18,5 timer. Arbejdstiden placeres inden for normal kontortid, mandag til fredag mellem kl. 7.30 og kl. 16.00. Når hensynet til Selskabet kræver det, må det forventes, at der forekommer overarbejde, i større eller mindre omfang, uden at Virksomheden yder særskilt vederlag herfor."

Af "Genbevilling af tilskud til ansættelse i fleksjob" af 29/12 2017 fra jobcenteret fremgår bl.a.:

Løntilskuddet er genbevilget til nedenstående ansættelse

Startdato 1. januar 2018	Ugentligt timetal – aflønnet 37/ 18,5	Ugentligt timetal – arbejdstid 18
Stillingsbetegnelse økonomichef	☐ Fuldtidsstilling ☐ Deltidsstilling	
Jobindhold Ansvar for ledelse og gennemførelse af opgaver relateret til styring og kontrol af virksomhedens økonomi, løn, bogholderi og fakturering mv.		
☐ Virksomheden er omfattet af	Overenskomst Landsoverenskomsten Dansk Erhverv og HK Privat. Pension 12% - heraf er 2/3 betalt af arbejdsgiver. Fritvalgskonto 1 %.	
☐ Fleksjobbet er reguleret af		
Den mindste overenskomstmæssige løn på pågældende ansættelsesområde		Kr. pr. time/månedsløn
Jobcenteret yder løntilskud til mindste overenskomstmæssige løn med tillæg af udgifter til arbejdsgiverbidrag til ATP samt eventuelle udgifter til andre arbejdsgiverbidrag med		☒ 1/2-delen ☐ 2/3-dele

...

Særlige aftaler for ansættelsen

Særlige vilkår aftalt i henhold til overenskomsten, fx arbejdstid, uddannelse samt andet, som arbejdspladsindretning, skånehensyn o.l.	☐ Uddybende beskrivelse er vedlagt
Nedsat effektiv arbejdstid. Der er skånebehov i forhold til "for mange bolde i luften".	

Klageren har i et funktionsskema til selskabet underskrevet den 12/2 2021 bl.a. anført:

"Spørgsmål 1**a Beskriv din helbredstilstand og fortæl hvordan den påvirker din evne til at arbejde**

Uændret. Bliver træt efter få timers arbejde og kan derfor ikke arbejde koncentreret længere.

...

c Hvilke arbejdsfunktioner mener du, at du kan udføre?

Stort set alle – blot de ikke kræver længere tids koncentration.

d Hvilke arbejdsfunktioner mener du ikke længere, at du kan udføre?

En arbejdsopgave, som kræver mere end ca. 2 timers dyb koncentration.

e Hvor mange timer mener du, at du kan arbejde om ugen?

16-17 timer.

f Hvilken offentlig ydelse modtager du?

Firmaet modtager flekstilskud 2/3.

...

Spørgsmål 4

...

b Hvor mange dage om ugen hindrer dine gener/symptomer dig i at udføre almindelige daglige aktiviteter - f.eks. købe ind, deltage i fritidsinteresser/hobbyer, deltage i sociale sammenkomster?

0 dage pr. uge. Når jeg får sovet til middag, som jeg gør hver dag, kan jeg klare det meste.

c Er du forhindret i at udføre fritidsaktiviteter/hobbyer, som du kunne udføre før sygdommen?

Ja. [Boldspil] – tidligere på højt plan. Da jeg har mistet det meste af min motorik. Dans er heller ikke så godt efter ulykken.

d Har du fritidsaktiviteter/hobbyer?

Ja. Golf. 4 timer om ugen. % vinter.

...

g Har du haft arbejdsindkomst (løn og/eller overskud af virksomhed)?

Ja. ... Ca. 47.000 pr. md.

h Har du anden beskæftigelse, f.eks. ulønnet/frivilligt arbejde, bestyrelsesposter, foreningsarbejde eller lignende?

Ja. Kasserer i [forening]. 1 time [om ugen gennemsnitligt].

...

Spørgsmål 7**a Beskriv en typisk dag - fra morgen til aften**

Kører på arbejde kl. ca. 8. Hjemme inden middag. Frokost, hvorefter jeg sover ca. 2 timer. Herefter almindelige familieaktiviteter.

...

Spørgsmål 8**a Hvordan påvirker det dig at skulle overholde deadlines?**

Ikke specielt i forhold til andre.

b Hvordan påvirker det dig, hvis du skal forholde dig til komplicerede problemstillinger?

Så bliver jeg hurtigt træt.

c Hvordan påvirker det dig, hvis du skal forholde dig til flere ting på samme tid?

Det bliver jeg også træt af. Helst en ting af gangen.

d Hvordan påvirker det dig, hvis du skal koncentrere dig igennem længere tid?

Bliver meget træt og ukoncentreret.

e Er du i stand til at planlægge aktiviteter lang tid i forvejen?

Ja. Hvis jeg ikke er træt, kan jeg nemt planlægge.

f Hvilke områder føler du dig særligt begrænset i? F.eks. abstrakt tænkning, logisk tænkning, strategisk tænkning, kreative evner eller andet

Abstrakt tænkning. Noget som kræver megen motorik.

g Hvordan trives du med forandringer?

Ikke det bedste i verden men ok.

Eventuelt yderligere kommentarer som beskriver din situation eller sygdommen.

Min situation er uændret siden ulykken i 2003. Lægerne sagde dengang, at jeg ikke skulle forvente, at det blev bedre. Jeg må give dem ret. Jeg og mine omgivelser har lært at leve med det."

Af neurologisk speciallægeerklæring af 13/2 2021 fremgår bl.a.:

"Aktuelt:

Patienten føler ikke, at tilstanden er bedret igennem den sidste tid og beskriver fortsat flg. gener:

1. Voldsom træthed. Denne accentueres ved fysisk og psykisk aktivitet. Patienten har tidligere været passioneret [udøver af boldspil], men han har måttet stoppe med dette, da han ikke kan koordinere hurtige bevægelser og føler sig meget udtrættet.
2. Når patienten bliver træt får han tiltagende hukommelsesproblemer, specielt sidst på dagen; han bliver mere glemsom, og han tager notater for at huske.
3. Dysartri. Patienten har først på dagen ingen problemer med at tale, men i løbet af dagen begynder han snøvlende tiltagende.
4. Afatiske gener. Patienten begynder at lede efter ordene, når han begynder at blive træt. Han har svært ved at finde de rigtige betegnelser.
5. Føler sig ikke intellektuel på samme niveau som før ulykken, han har lært at leve med sine deficits. Patienten har, som tidligere nævnt, stoppet med at spille [boldspil], da han ikke kan koordinere hurtigt og er begyndt at spille golf, hvor han kan planlægge det og har stor glæde af dette.

Der er i den aktuelle sag ikke planlagt yderligere udredning/behandling.

...

Konklusivt kan udtales som svar på de af Topdanmark Livsforsikring A/S stillede spørgsmål:

En detaljeret og struktureret beskrivelse af objektive fund. Patienten har koordinationsgener på venstre side. Patienten oplyser, at hans største problem er træthed og han får accentuering af sine neurologiske deficits, dvs. primært dysartri og ekspressiv afasi sidst på dagen. Dette virker helt reelt.

Ved dagens undersøgelser, der er foretaget om formiddagen er patienten ikke udtrættet.

Diagnose: Patienten har pådraget sig i forbindelse med ulykken en kontusion af hjernen
Contusio cerebri/kvæstelse af hjernen.

Patienten opfylder kriterierne for denne diagnose.

Patienten har ud fra hans præ- og posttraumatisk amnesi pådraget sig en svær hjerneskade.

Patienten arbejder som bogholder, og det er nødvendigt med funktionsmæssige skånehensyn, patienten kan ikke arbejde mere end de beskrevne antal timer, derefter udtrættes han. Dette virker helt reelt.

Patienten er i optimal behandling. Man kan ikke gøre yderligere for patienten. Der er ikke anden behandling eller genoptræning, der kan bedre tilstanden.

Patienten kan klare arbejdsfunktioner, som er velkendte for ham. Han kan ikke klare ny indlæring og stressende situationer.

Patienten arbejder således og klarer arbejdet inden for revision og bogholderi.

Patienten har, som det fremgår under 'socialt', været i arbejde på disse konditioner og klarer disse timer, så længe han ikke pålægges nye arbejdsfunktioner.

Jeg mener ikke, at der er andre helbredsmæssige- eller sociale problemer, der påvirker hans funktionsevne. Det primære her er den svære hjernekontusion, han har pådraget sig."

Af neuropsykologisk speciallægeerklæring af 17/6 2021 fremgår bl.a.:

"Konklusion

[Klageren] er undersøgt på foranledning af Topdanmark Livsforsikring A/S. Han er uddannet registreret revisor, og frem til, at han i 2003 var involveret i en trafikulykke, hvor han pådrog sig et hovedtraume, var han medejer af revisionsfirma.

[Klageren] har amnesi for en periode, som rækker fra cirka 1-2 uger før ulykken til fire uger efter ulykken. CT- og MR-skanning viste, at han havde pådraget sig et bifrontalt hygrom. Han var indlagt til genoptræning på [hospital] og blev udskrevet til hjemmet knapt to måneder efter trafikulykken. Disse oplysninger peger på, at han ved trafikulykken pådrog sig et moderat til svært hovedtraume, som medførte egentlig hjernekvæstelse (contusio cerebri). Efter ulykken har det været nødvendigt for ham at tilpasse sine arbejdsmæssige funktioner til et lavere niveau end før ulykken. Han arbejder således nu 15-18 timer om ugen og primært som bogholder. Dette har været stort set uændret i de seneste tretten år, efter han i de første år prøvede at fungere på sit sædvanlige niveau. Han beskriver hurtig udtrætning, øget behov for søvn og hvile samt koncentrationsbesvær.

Resultaterne af den aktuelle undersøgelse vurderes at give et validt billede af [klagerens] kognitive funktionsniveau. Dette underbygges af et objektivi mål for testkooperation, som er indlejret i testningen. Der er således ikke grund til at betvivle hans subjektive beskrivelse af vanskeligheder, og jeg får generelt indtryk af en person, som er pligtopfyldende og sætter en ære i at klare sig selv og har evnet at tilpasse sig til et reduceret funktionsniveau. Overordnet set findes ved testningen et kognitivt funktionsniveau inden for normalområdet, men dog med nedsat funktionsniveau i delprøver, som stiller krav til mentalt tempo, ordmobilisering, verbal hukommelse og 'multi ta-

sking'. Det vurderes sandsynligt, at den udtrætning [klageren] beskriver i relation til sin dagligdag er forårsaget af, at han skal anstrenge sig mere end tidligere for at holde dette funktionsniveau.

På baggrund af hovetraumets styrke sammenholdt med de beskrevne og ved testen konstaterede kognitive gener vurderes det nødvendigt med skånehensyn i form af nedsat krav til opgavernes kompleksitet, mulighed for hvile og nedsat arbejdstid. [Klageren] drager i sin nuværende beskæftigelse nytte af, at han arbejder inden for det område, han var beskæftiget tidligere, og han kan derfor trække på solide arbejdsrutiner. Et skift til et andet arbejdsområde vil stille krav til indlæring af nye arbejdsrutiner, hvilket ikke vil være tilrådeligt ud fra testresultaterne. Jeg kan ikke pege på tiltag af nogen art, som vil øge hans arbejdsmæssige funktionsniveau. Jeg kan ikke pege på behandlingstiltag, som med nogen grad af sikkerhed vil kunne øge funktionsniveauet. Jeg vurderer, at hans nuværende arbejdsmæssige funktionsniveau afspejler et godt match mellem hans kapaciteter og jobkrav. Der vurderes ikke at være konkurrerende psykosociale eller helbredsmæssige problemer, som påvirker hans funktionsevne."

Selskabet har i brev af 26/8 2021 til klageren bl.a. anført:

"Afgørelse om ophør af ydelser

Vi har den 31. maj 2021 modtaget dine skatteoplysninger vedrørende skatteårene 2019 og 2020. Vi har også modtaget en neurologisk speciallægeerklæring af den 13. februar 2021 og en neuropsykologisk undersøgelse af den 17. juni 2021.

På baggrund af de indhentede oplysninger har vi vurderet, at din generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at du ikke opfylder betingelserne for fortsat udbetaling og præmiefritagelse. Vi har på den baggrund besluttet, at vi ikke har mulighed for at forlænge din udbetaling og præmiefritagelse efter 1. marts 2022, hvor din sag var planlagt til at blive genoptaget og revurderet.

Begrundelse

...

Efter at have gennemgået oplysningerne om din økonomi, herunder efter fremsendelse af skatteoplysningerne for 2019 og 2020, kan vi konstatere, at din indtjening som økonomichef hos ... i 2019 udgjorde 598.843 kr. og i 2020 udgjorde 611.440 kr.

Vi har herefter sammenlignet din løn med en løn for en rask person med tilsvarende uddannelse og alder i samme del af landet som dig. Vores vurdering er, at en sådan rask person i gennemsnit tjener omkring 63.500 kr. om måneden, det vil sige mindre end det dobbelt af, hvad du tjener i dit fleksjob.

På baggrund heraf har vi konstateret, at din økonomiske erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, hvilket er en betingelse for at anse din generelle erhvervsevne nedsat i dækningsberettigende grad.

Vi er opmærksomme på, at du har modtaget ydelser gennem mange år, og at ophøret af forsikringsydelser får konsekvenser for din fremtidige økonomi. Af hensyn til dette har vi besluttet at give dig en omstillingsperiode frem til 1. marts 2022. Din udbetaling og præmiefritagelse vil derfor fortsætte uændret frem til denne dato, hvorefter de vil ophøre."

I brev af 2/12 2021 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Klagen går på, at [klagerens] forsikring dækker ved faginvaliditet, og at der ikke stilles krav om et økonomisk erhvervsevnetab på 50 % som forudsætning for udbetaling.

...

Det er korrekt, at [klageren] ikke længere arbejder som registreret revisor. Det fremgår imidlertid af aftalen om fleksjob af 29. december 2017, at jobindholdet i [klagerens] fleksjob er: *'Ansvar for ledelse og gennemførelse af opgaver relateret til styring og kontrol af virksomhedens økonomi, bogholderi og fakturering mv.'*

...

Det er på baggrund heraf vores vurdering, at [klageren] fortsat udfører eller er i stand til at udføre revisorarbejde, også selvom han ikke længere arbejder som 'registreret revisor'.

I relation til forsikringsbetingelserne bliver [klagerens] erhvervsevnetab – med dækning ved faginvaliditet – derfor bedømt ud fra såvel en lægelig/medicinsk vurdering og en økonomisk vurdering.

...

Vi skal derudover gøre opmærksom på, at [klagerens] nuværende indtægt er sammenlignet med en 'revisor med ledelse'. Lønnen for en 'alm. revisor og regnskabsmedarbejder' er betydeligt lavere.

Det er således ud fra disse parametre, at vi vurderer, om [klageren] i sit arbejde, hvor han bruger sine kompetencer fra uddannelsen som revisor, har en indtægt, der overstiger 50 % af lønnen for personer på samme alder, med samme uddannelse og i samme egn (revisorer med ledelse).

[Klagerens] indtjening som økonomichef i ... udgjorde 598.843 kr. i 2019 og 611.440 kr. i 2020. Sammenligningsgrundlaget er den gennemsnitlige løn for en rask person med tilsvarende uddannelse og alder i samme egn (revisorer med ledelse). Den gennemsnitlige løn udgør ca. 63.500 kr. om måneden. Dette er mindre end det dobbelte af, hvad [klageren] tjener i sit fleksjob.

Vi fastholder derfor, at [klageren] ikke opfylder betingelser for et økonomisk erhvervsevnetab, og at udbetalingen derfor stopper pr. 1. marts 2022."

Af referat fra kommunal opfølgningssamtale den 9/12 2021 fremgår bl.a.:

"Er fortsat ansat i den samme ramme i gammel ordning med 37 timer og 18 timers fremmøde. [Klageren] giver udtryk for, at han fortsætter som hidtil uden ændringer. Han har et godt forhold til sin chef, og de plejer at finde ud af tingene sammen. [Klageren] har aktuelt ikke behov for nogle ændringer, idet han føler en rimelig balance ml. opgaver og skånehensyn. [Klageren] skal møde fra morgenstunden, idet han er udtrættet hen over middag, hvor han hjemme hviler sig. Planen forbliver uændret.

...

Ankenævnet for Forsikring

32.

98084

Timer/effektivitet: 37 /18

Arbejdsopgaver: økonomiopgaver

Skånehensyn: [Klageren] har behov for nedsat arbejdstid efter ulykke, hvor han slog hovedet. Det bliver aldrig bedre. [Klageren] skal heller ikke have for mange bolde i luften, idet han taber koncentrationen.

Fravær: stabil"

Af selskabets beregningsark (bilag M) vedrørende klagerens indkomstforhold i 2019-2021 fremgår bl.a.:

2019	
+ Lønindkomst	598.842,00 kr.
+ Pensionsindbetaling via arbejdsgiver	78.945,00 kr.
Mellemregning	677.787,00 kr.
- Fleksjobtillæg udbetalt til arbejdsgiver	330.662,80 kr.
Indtjening i alt	347.124,20 kr.
2020	
+ Lønindkomst	654.848,00 kr.
+ Pensionsindbetaling via arbejdsgiver	79.358,00 kr.
Mellemregning	734.206,00 kr.
- Fleksjobtillæg udbetalt til arbejdsgiver	338.895,97 kr.
Indtjening i alt	395.310,03 kr.
2021	
+ Lønindkomst	657.165,00 kr.
+ Pensionsindbetaling via arbejdsgiver	81.032,00 kr.
Mellemregning	738.197,00 kr.
- Fleksjobtillæg udbetalt til arbejdsgiver	351.311,40 kr.
Indtjening i alt	386.885,60 kr.

Af klagerens skatteoplysninger/årsopgørelser for 2019-2021 fremgår bl.a.:

[2019:]

Opgørelse af indkomst

Personlig indkomst	Rubrik	Før AM-bidrag	AM-bidrag	Efter AM-bidrag
Lønindkomst mv.	11	598.843	47.907	550.936
...				

[2020:]

Ankenævnet for Forsikring

33.

98084

Opgørelse af indkomst

Personlig indkomst	Rubrik	Før AM-bidrag	AM-bidrag	Efter AM-bidrag
Lønindkomst mv.	11	654.848	52.387	602.461
...				
Arbejdsgiver				CVRnr

...

Felt	Beløb
------	-------

08 Periode 1/1-2020 - 31/12-2020

13 A-indkomst, hvoraf der skal betales AM-bidrag 611.440

(Kan normalt henføres til rubrik 11)

...

Arbejdsgiver CVRnr

Lønmodtagernes Feriemidler
DIRCH PASSERS ALLE 27, 2.
2000 FREDERIKSBERG 35461442

Felt	Beløb
------	-------

08 Periode 1/10-2020 - 1/10-2020

11 Arbejdssted ej entydig

13 A-indkomst, hvoraf der skal betales AM-bidrag, i alt 43.408

(Kan normalt henføres til rubrik 11)

Specificeret således:

- Corona - førtidig udbetaling af feriemidler. (Felt68: 174) 43.408

...

[2021:]

Opgørelse af indkomst

Personlig indkomst	Rubrik	Før AM-bidrag	AM-bidrag	Efter AM-bidrag
Lønindkomst mv.	11	612.165	48.973	563.192
...				
Arbejdsgiver				CVRnr

...

Felt	Beløb
------	-------

08 Periode 1/1-2021 - 31/12-2021

13 A-indkomst, hvoraf der skal betales AM-bidrag 579.715

(Kan normalt henføres til rubrik 11)

...

Ankenævnet for Forsikring

34.

98084

Arbejdsgiver

Lønmodtagernes Feriemidler
DIRCH PASSERS ALLE 27, 2.
2000 FREDERIKSBERG

CVRnr

35461442

Felt

Beløb

08 Periode 31/3-2021 - 31/3-2021

13 A-indkomst, hvoraf der skal betales AM-bidrag, i alt
(Kan normalt henføres til rubrik 11)

32.450

Specificeret således:

- Corona - førtidig restudbetaling af feriemidler (Felt68: 176)

32.450

Af en lønoversigt for 2019-2021, udarbejdet af klageren, (bilag 19) fremgår bl.a.:

Løn fra [redacted] 2019

	AM-indk. iflg. lønseddel	Fordeling af lønposter						Tilskud			Nettoudgift
		Alm. løn	Fritvalg	Pension Firmaandel	Bonus	Ferietillæg	Lønstigning tidligere perioder	Flex tilskud	Flex tilskud regulering	Personlig assistance	
januar	45.135,49	46.828,04	471,01	4.682,80				-27334,33		-3476,58	21.170,94
februar	45.135,49	46.828,04	471,01	4.682,80				-27334,33		-3476,58	21.170,94
marts	70.385,49	46.828,04	721,01	4.682,80	25.000,00			-27334,33		-3476,58	46.420,94
april	45.443,39	46.873,86	474,21	4.714,88				-27334,33		-3700,88	21.302,66
maj	51.575,93	46.873,86	471,46	4.687,39		6.396,46		-28659,75		-3700,88	26.068,54
juni	45.179,47	46.873,86	471,46	4.687,39				-28659,75		-3700,88	19.672,08
juli	44.953,17	46.873,86	245,16	4.687,39				-27334,33		-2964,51	21.507,57
august	70.429,47	46.873,86	721,46	4.687,39	25.000,00			-27334,33		-2964,51	46.983,87
september	45.179,47	46.873,86	471,46	4.687,39				-27334,33		-2964,51	21.733,87
oktober	45.066,32	46.873,86	358,31	4.687,39				-27334,33	-598,57	-2985,08	21.001,58
november	45.179,47	46.873,86	471,46	4.687,39				-27334,33	-598,58	-2985,08	21.114,72
december	45.179,47	46.873,86	471,46	4.687,39				-27334,33	-598,58	-2985,08	21.114,72
I alt indberettet til SKAT	598.842,63	562.348,86	5.819,47	56.262,40	50.000,00	6.396,46	274,92	-330662,8	-1795,73	-39381,15	309.262,43

Bonus vedrører hovedsageligt beløb for personlig assistance tilskud som virksomheden modtager ud over flextilskud.

Gennemsnit
25.771,87
pr. måned

Hvert år i marts reguleres lønnen bagud til 1. oktober året før - når lønudviklingsprocenten for året foreligger.

...

Løn fra [redacted] i 2020

	AM-indk. iflg. lønseddel	Fordeling af lønposter						Tilskud			Nettoudgift
		Alm. løn	Fritvalg	Pension Firmaandel	Bonus	Ferietillæg	Lønstigning tidligere perioder	Flex tilskud	Flex tilskud regulering	Personlig assistance	
januar	70.437,97	46.873,86	721,55	4.687,39	25.000,00			-27932,91		-3545,24	45.804,65
februar	45.187,97	46.873,86	471,55	4.687,39				-27932,91		-3545,24	20.554,65
marts	51.031,79	47.905,08	532,42	5.296,12	-		5.056,10	-28461,96		-3545,24	26.782,52
april	46.177,94	47.905,08	481,86	4.790,51				-28461,96		-3545,24	21.170,25
maj	50.224,72	47.905,08	481,86	4.790,51		4.046,78		-28461,96		-3545,24	25.217,03
juni	46.177,94	47.905,08	481,86	4.790,51				-28461,96		-3545,24	21.170,25
juli	46.177,94	47.905,08	481,86	4.790,51				-28461,96		-2740,3	21.975,19
august	71.312,29	47.905,08	616,21	4.790,51	25.000,00			-27932,91		-2740,3	47.638,59
september	46.177,94	47.905,08	481,86	4.790,51				-27932,91		-2740,3	22.504,24
oktober	46.177,94	47.905,08	481,86	4.790,51				-27932,91	-528,32	-3562,4	21.153,82
november	46.177,94	47.905,08	481,86	4.790,51				-27932,91	-528,32	-3562,4	21.153,82
december	46.177,90	47.905,08	481,86	4.790,51				-27932,91	-528,32	-3562,4	21.153,82
I alt indberettet til SKAT	611.440,28	572.798,52	6.196,61	57.785,49	50.000,00	4.046,78	5.056,10	-337840,17	-1584,96	-40179,54	316.278,83

Bonus vedrører hovedsageligt beløb for personlig assistance tilskud som virksomheden modtager ud over flextilskud.

Gennemsnit
26.356,57
pr. måned

Hvert år i marts reguleres lønnen bagud til 1. oktober året før - når lønudviklingsprocenten for året foreligger.

...

Ankenævnet for Forsikring

35.

98084

Løn fra [REDACTED] 2021

	AM-indk. iflg. lønseddel	Fordeling af lønposter						Tilskud			Nettoudgift
		Alm. løn	Fritvalg	Pension Firmaandel	Bonus	Ferietillæg	Lønstigning tidligere perioder	Flex tilskud	Flex tilskud regulering	Personlig assistance	
januar	46.186,35	47.905,08	481,94	4.790,51				-27932,91	-528,32	-3525,92	21.190,38
februar	46.186,35	47.905,08	481,94	4.790,51				-28461,23		-3525,92	21.190,38
marts	76.679,11	48.815,28	786,56	5.336,63	25.000,00		4.551,00	-28461,23		-3525,92	52.502,32
april	47.060,15	48.815,28	481,94	4.881,53				-31698,43		-3178,85	19.301,47
maj	51.720,13	48.815,28	491,05	4.881,53		4.659,98		-31698,43		-3178,85	23.970,56
juni	47.060,15	48.815,28	491,05	4.881,53				-28461,23		-3178,85	22.547,78
juli	46.824,44	48.815,28	255,34	4.881,53				-28461,23		-3178,85	22.312,07
august	46.942,29	48.815,28	373,19	4.881,53				-28461,23		-3178,85	22.429,92
august	25.250,00		250,00		25.000,00						25.250,00
september	47.020,50	48.815,28	490,65	4.881,53				-28461,23		-3178,85	22.547,38
oktober	47.020,50	48.815,28	490,65	4.881,53				-28461,23	-605,44	-3602,3	21.518,49
november	49.862,03	48.815,28	490,65	4.881,53		2.841,53		-29204,19	-605,44	-3602,3	23.617,06
december	46.902,75	48.815,28	372,90	4.881,53				-29204,19	-605,44	-3602,3	20.657,78
december	- 45.000,00				- 45.000,00						
I alt indberettet til SKAT	579.714,75	583.962,96	5.937,86	58.851,42	5.000,00	7.501,51	4.551,00	- 348.966,76	- 2.344,64	- 40.457,76	319.035,59

Bonus vedrører hovedsageligt beløb for personlig assistance tilskud som virksomheden modtager ud over flextilskud.
Tilbageført bonus i december er fremført og udbetalt i februar 2022, og derfor ikke medtaget i totalopgørelsen.
Hvert år i marts reguleres lønnen bagud til 1. oktober året før - når lønudviklingsprocenten for året foreligger.

Gennemsnit
26.586,30
pr. måned

Af udtræk fra statistikbanken.dk fremgår bl.a.:

Løn efter lønkomponenter, arbejdsfunktion og tid

	2019	2020	2021
STANDARDBEREGNET MÅNEDSFORTJENESTE			
2411 Revisions- og regnskabscontrollerarbejde	58 146,58	58 754,22	60 526,45

Forsikringsbetingelsernes for FRR's Tryghedsordning af 13/1 2002 indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"5. Erhvervsudygtighed

Graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning.

Bedømmelsen af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes indenfor forsikredes eget fag ('faginvaliditet').

Fastsættelsen sker endvidere ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med samme uddannelse i samme egn."

Nævnet udtaler:

Klageren blev uddannet som registreret revisor i 1990'erne og arbejdede i en årrække som partner i et revisionsfirma. I 2003 fik han et hovedtraume. Han har siden 2003 modtaget fuld

erhvervsevnetabsdækning. Klageren har siden 2011 arbejdet som økonomichef i et fleksjob med 2/3 løntilskud. Han er bevilget personlig assistance 5,5 timer om ugen til sit arbejde, og den aftalte arbejdstid er 18,5 timer om ugen. Selskabet har den 26/8 2021 og den 2/12 2021 meddelt, at klageren ikke længere opfylder betingelserne for dækning, hvorfor selskabets udbetalinger stopper pr. 1/3 2022.

Forsikringen har faginvaliditetsdækning og giver ret til fulde udbetalinger ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Af forsikringsbetingelserne fremgår det, at "Bedømmelsen af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes indenfor forsikredes eget fag ('faginvaliditet'). Fastsættelsen sker endvidere ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med samme uddannelse i samme egn."

Klageren kræver, at selskabet fortsætter med at yde erhvervsevnetabsdækning efter 1/3 2022, idet han utvivlsomt har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Han lider af udtalt træthed, koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, dysartri (nedsat evne til at tale), afatiske gener (leder efter ord), nedsatte koordinationsevner på venstre side og nedsat intellektuelt niveau i forhold til før ulykken. Han kan arbejde nogle timer om formiddagen og må tage hjem og sove til middag hver dag. Han er ikke længere i stand til at arbejde som registreret revisor. Eventuelle uklarheder i forsikringsbetingelserne om faginvaliditetsdækningen må efter koncipistreglen komme selskabet til skade. Hans aktuelle lønindtægt udgør ca. 26.000 kr. om måneden eksklusiv flekstilskud, og det er mindre end halvdelen af, hvad en rask person med tilsvarende uddannelse og alder tjener. Klageren har anført, at selskabet har udvist passivitet i forhold til at standse forsikringsdækningen, idet selskabet vedvarende har kendt til hans helbredsmæssige og økonomiske forhold, som har været uændrede siden 2011.

Selskabet har anført, at klagerens medicinske og økonomiske erhvervsevne som revisor ikke er nedsat med mindst halvdelen. Klageren udnytter i sit nuværende fleksjob sin revisoruddannelse

og således sin resterhvervsevne med arbejdsopgaver, der kan rummes inden for faginvaliditetsvurderingen. Arbejdstiden udgør 18,5 timer om ugen, og klageren arbejder 1 time om ugen med frivilligt kassererarbejde. Hertil kommer overarbejde, som beskrevet i ansættelseskontrakten. Allerede fordi den samlede arbejdstid er 19,5 timer om ugen og over halv tid, er han ikke berettiget til dækning. Han spiller golf svarende til 4 timer om ugen, hvilket understøtter, at klageren besidder et vist overskud trods sine erhvervsaktiviteter. Selskabet har anført, at klagerens indtjening i 2019-2021 udgjorde ca. 29.000-33.000 kr. om måneden, og at hans indtjening er mere end halvdelen af, hvad en revisor med tilsvarende alder og anciennitet i samme geografiske område tjener.

Af klagerens ansættelseskontrakt af 1/11 2011 fremgår det, at klageren er ansat som økonomichef med ansvar for ledelse og gennemførelse af opgaver relateret til styring og kontrol af virksomhedens økonomi, løn, bogholderi, fakturering mv.

Af neurologisk speciallægeerklæring af 13/2 2021 fremgår det, at klageren har en svær hjerne-skade og kan klare arbejdsfunktioner, der er velkendte. Det er nødvendigt med funktionsmæssige skånehensyn, og han kan ikke arbejde mere end det aktuelle timeantal, idet han udtrættes. Han vil ikke kunne klare ny indlæring og stressende situationer. Han er i optimal behandling, og man kan ikke gøre yderligere for at bedre tilstanden. Der er ikke andre helbredsmæssige eller sociale problemer, der påvirker hans funktionsevne.

Af neuropsykologisk speciallægeerklæring af 17/6 2021 fremgår det, at klageren nu arbejder 15-18 timer om ugen, primært som bogholder. Det har været stort set uændret i 13 år. Testningen viser et kognitivt funktionsniveau inden for normalområdet – dog med nedsat funktion i delprøver svarende til mental tempo, ordmobilisering, verbal hukommelse og multitasking. Der er ikke grund til at betvivle klagerens subjektive angivelser af vanskeligheder, idet det er sandsynligt, at han skal anstrenge sig for at holde sit funktionsniveau. Det vurderes nødvendigt med skånehensyn i form af nedsatte krav til opgavernes kompleksitet, mulighed for hvile og nedsat arbejdstid. Han drager nytte af at arbejde inden for det område, han var beskæftiget med tidligere, og han kan trække på solide arbejdsrutiner. Der kan ikke peges på behandlingstiltag, der

med nogen sikkerhed vil kunne øge funktionsniveauet. Det nuværende arbejdsmæssige funktionsniveau afspejler et godt match mellem hans kapaciteter og jobkrav.

Faginvaliditet

Nævnet bemærker, at forsikringen er tegnet med faginvaliditetsdækning. Der skal derfor ved vurderingen af klagerens aktuelle erhvervsevne – herunder hans arbejds- og indtægtsmuligheder – alene tages hensyn til den aktuelle erhvervsevne inden for klagerens eget fag.

Nævnet finder, at klagerens ansættelse som økonomichef må betragtes som en udnyttelse af klagerens aktuelle erhvervsevne inden for sit fag med revisorarbejde.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på det oplyste om arbejdsopgaverne i klagerens stilling som økonomichef. Der er ikke grundlag i aftalevilkårene for at lægge afgørende vægt på, at klagerens ansættelsestitel ikke er "registreret revisor" eller "partner i revisionsfirma" som før skaden.

Medicinsk erhvervsevne

Nævnet bemærker, at selskabet har ydet helbredsbedingede ydelser uafbrudt siden 2003. Selskabet har ikke sandsynliggjort, at selskabets tidligere afgørelser har bygget på alt for lempelige vurderinger af klagerens helbredsforhold og således har haft et kulancemæssigt præg.

Nævnet finder, at selskabet i en sådan situation skal godtgøre, at der er indtruffet en bedring af klagerens helbredsforhold, som fører til, at han ikke længere har et dækningsberettigende erhvervsevnetab.

Nævnet finder, at selskabet ikke har godtgjort, at der er indtruffet en bedring af klagerens helbredsforhold. Nævnet finder, at selskabet ikke har bevist, at klagerens medicinske erhvervsevne ikke længere er nedsat med mindst halvdelen efter 1/3 2022.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ikke fremgår oplysninger af neurologisk speciallægeerklæring af 13/2 2021 eller neuropsykologisk speciallægeerklæring af 17/6 2021, som indikerer, at der er sket en nævneværdig bedring af klagerens helbredstilstand. Af erklæringen af 13/2 2021 fremgår det, at klageren ikke kan arbejde mere end de aktuelle antal timer, idet han udtrættes, og han vil ikke kunne klare ny indlæring og stressende situationer. Klageren er i optimal behandling, og man kan ikke gøre yderligere for at bedre tilstanden. Af erklæringen af 17/6 2021 fremgår det, at det er nødvendigt med skånehensyn i form af nedsat krav til opgavernes kompleksitet, mulighed for hvile og nedsat arbejdstid. Det nuværende arbejdsmæssige funktionsniveau afspejler et godt match mellem klagerens kapaciteter og jobkrav.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren siden 2011 har været ansat på samme ansættelses-aftale 18,5 timer om ugen. Selskabet har ikke godtgjort, at klagerens faktiske, gennemsnitlige arbejdstid nu er større end tidligere som følge af overarbejde eller andre forhold.

Det, som selskabet i øvrigt har anført – herunder at klageren har deltaget i foreningsbestyrelsesarbejde gennemsnitligt 1 time om ugen, og at han spiller golf 4 timer om ugen – kan ikke føre til andet resultat.

Aktuelle indtægtsforhold

Det er efter forsikringsvilkårene en betingelse for dækning, at klagerens aktuelle arbejdsindtægt udgør halvdelen eller mindre af en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med samme uddannelse i samme egn.

Klagerens aktuelle ansættelse er et fleksjob på "gammel ordning", hvor kommunen udbetaler et løntilskud på 2/3 til arbejdsgiveren, og klageren hver måned modtager en samlet lønudbetaling inklusiv fleksløntilskud fra arbejdsgiveren.

Det fremgår af partsindlæggene, at klageren og selskabet er enige om, at det er klagerens arbejdsindtægt eksklusive løntilskud fra kommunen, som skal sammenholdes med en normal ar-

bejdsindtægt for en person på samme alder med samme uddannelse i samme egn. Klageren har i den forbindelse henvist til højesteretsdommen U.2004.374H.

Klageren har fremlagt lønopgørelser for 2019-2021, hvor hans månedlige arbejdsindtægt eksklusive løntilskud er opgjort til henholdsvis kr. 25.771,87, kr. 26.356,57 og kr. 26.586,30. Klageren har anført, at det er mindre end halvdelen af arbejdsindtægten for en tilsvarende rask person. Klageren har anført, at en kollega – som er registreret revisor – er ansat til en timeløn på 400 kr., hvilket svarer til en månedsløn på ca. 64.000 kr. Selskabet har i breve af 26/8 2021 og 2/12 2021 henvist til, at en sammenlignelig løn for klageren er ca. 63.500 kr. om måneden. Af statistikken på løntjek.dk, som selskabet har lavet udtræk fra, fremgår det, at en gennemsnitlig timeløn udgør 395 kr. for en registreret revisor. Det svarer til en fuldtidsløn på kr. 63.330,35.

Selskabet har fremlagt et beregningsark, hvor klagerens månedlige indtjening i 2019-2021 er opgjort til henholdsvis kr. 28.927,01, kr. 32.942,50 og kr. 32.240,47 om måneden. Selskabet har taget udgangspunkt i oplysninger i klagerens årsopgørelse om klagerens løn og pensionsindbetalinger via arbejdsgiver. For så vidt angår 2021 har selskabet medregnet en bonus på 45.000 kr., som klageren har oplyst, blev tilbageført i december 2021 og genudbetalt i februar 2022.

Selskabet har anført, at den tidligere oplyste sammenligningsløn på ca. 63.500 kr. om måneden ikke er retvisende, idet den også omfatter statsautoriserede revisorer og har medtaget erhvervserfaring frem til i dag (cirka 30 år) og således ikke har taget udgangspunkt i den faktiske uddannelse og erhvervserfaring (13 år), som klageren havde på skadestidspunktet.

Selskabet har fremlagt udtræk fra løntjek.dk, hvor det fremgår, at bruttolønnen for en registreret revisor er 37.800-56.813 kr. for hele landet. Det er baseret på 6 personer i statistikken. For en revisor er bruttolønnen 28.700-51.985 kr. – baseret på 34 personer i statistikken. Af udtræk fra lønstatistik.dk fremgår det, at gennemsnitslønnen for en revisor er 43.412 kr. for hele landet og 40.697 kr. for regionen. Det er baseret på i alt 15 personer i statistikken. Af udtræk fra lederne.dk fremgår det, at en gennemsnitsløn for en revisor i pågældende region med 0-15 år på

arbejdsmarkedet er 49.144 kr. Af udtræk fra jobindex.dk fremgår det, at en gennemsnitlig løn for en revisor med 13 års erhvervserfaring og 10 års ledelseserfaring udgør 45.540 kr. Det er baseret på 8 personer i statistikken.

Af udtræk fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, foretaget af nævnets sekretariat, fremgår det, at en standardberegnet månedsfortjeneste for DISCO kode 2411 Revisions- og regnskabscontrollerarbejde i 2019 udgjorde kr. 58.146,58, i 2020 kr. 58.754,22 og i 2021 kr. 60.526,45.

Nævnet bemærker i relation til klagerens lønopgørelse for 2019-2021, at der heri er medtaget et månedligt negativt beløb i størrelsesorden -2.900 kr. til -3.600 kr. under overskriften "Personlig assistance". Nævnet antager, at dette er udtryk for den tilskudsudbetaling, som klagerens arbejdsgiver modtager fra kommunen, fordi klageren er bevilget personlig assistance til sit arbejde. Nævnet finder, at en sådan post ikke skal indgå med en negativ værdi ved opgørelsen af klagerens arbejdsindtægt i nærværende sammenhæng. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ikke er tale om et beløb, som er indeholdt i klagerens lønudbetaling. Beløb anvendes af arbejdsgiver til dækning af omkostninger til klagerens personlige assistancemedhjælper.

Nævnet bemærker i relation til selskabets beregningsark, at selskabet i 2020 har taget udgangspunkt i en lønindkomst på 654.848 kr. og i 2021 har taget udgangspunkt i en lønindkomst på 657.165 kr., som begge er inklusive løntilskud. Af klagerens årsopgørelser fremgår det, at lønindkomsten for 2020 og 2021 er inklusiv de ekstraordinære førtidige udbetalinger af feriemidler, som fandt sted i 2020 og 2021 i forbindelse med Corona. Det fremgår af årsopgørelserne, at klageren i 2020 ekstraordinært fik udbetalt 43.408 kr. i feriemidler og i 2021 ekstraordinært fik udbetalt 32.450 kr. i feriemidler. Nævnet finder, at disse ekstraordinære udbetalinger ikke skal indgå i opgørelsen af klagerens arbejdsindtægt de pågældende år, idet de ikke er relateret til klagerens arbejde og dermed hans arbejdsindtægt i årene 2020 og 2021.

Nævnet finder, at der ved vurderingen af klagerens aktuelle indtægtsforhold med rimelighed kan tages udgangspunkt i indtægtsforholdene for 2019-2021, som selskabet og klageren har

Ankenævnet for Forsikring

42.

98084

gjort. Nævnet finder på baggrund af parternes opgørelser og ovenstående bemærkninger, at klagerens arbejdsindtægt i 2019-2021 eksklusive løntilskud kan opgøres til ca. 28.000-30.000 kr. om måneden.

Nævnet finder efter et samlet skøn, at klagerens aktuelle indtægt må anses for at udgøre mindre end halvdelen af, hvad en person – på samme alder med samme uddannelse i samme egn som klageren – må forventes at tjene.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på de foreliggende statistiske og øvrige oplysninger om lønniveauer og den usikkerhed, som disse statistiske oplysninger er forbundet med. Nævnet har henset til, at klageren er uddannet registreret revisor, har ledelseserfaring som partner i et revisionsselskab og har lang erhvervserfaring inden for sit fag.

Nævnet finder herefter, at selskabet skal anerkende, at klageren har ret til fortsat forsikringsdækning for erhvervsevnetab efter 1/3 2022.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Nordea Pension, skal anerkende, at klageren har ret til fortsat forsikringsdækning for erhvervsevnetab efter 1/3 2022. Efterudbetalinger til klageren forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Ankenævnet *for* Forsikring

43.

98084

Jens Kruse Mikkelsen

formand